EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 16.7.2025
COM(2025) 547 final

2025/0221 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se zřizuje Nástroj pro propojení Evropy na období 2028–2034, mění nařízení (EU) 2024/1679 a zrušuje nařízení (EU) 2021/1153

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Dne 16. července 2025 přijala Komise návrh příštího víceletého finančního rámce na období po roce 2027, včetně finančního krytí ve výši 81 428 000 000 EUR pro Nástroj pro propojení Evropy (CEF) na investice do transevropských sítí pro dopravní a energetickou infrastrukturu, včetně projektů v oblasti vojenské mobility a energie z obnovitelných zdrojů. Cílem tohoto návrhu je stanovit právní základ CEF na období 2028–2034.

• Odůvodnění a cíle

K dosažení inteligentního, udržitelného a inkluzivního růstu potřebuje EU moderní, vysoce výkonnou a odolnou infrastrukturu, která pomůže propojit a integrovat odvětví dopravy a energetiky v celé EU a ve všech jejích regionech. Tato propojení jsou zásadní pro volný pohyb osob, zboží, kapitálu a služeb.

Transevropské sítě v dopravě a energetice:

- usnadňují přeshraniční spojení,
- zajišťují bezpečnost EU,
- zvyšují konkurenceschopnost evropského sociálně tržního hospodářství,
- přispívají k boji se změnou klimatu a
- odstraňují izolaci a podporují větší hospodářskou, sociální a územní soudržnost.

Vysokokapacitní transevropské sítě jsou rovněž potřebné pro zvýšení odolnosti a vojenské připravenosti EU.

K úspěchu jednotného trhu přispěje bezproblémové propojení dopravy a energetiky v celé Evropě. Všem evropským občanům a podnikům tato propojení přinesou hmatatelné výhody, protože jim umožní efektivnější a udržitelnější cestování, přepravu zboží a přístup k bezpečné, cenově dostupné a dekarbonizované energii.

Za tímto účelem podporuje CEF investice jak do dopravní a energetické infrastruktury prostřednictvím rozvoje transevropských sítí, tak do přeshraničních projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů. Vzhledem k rostoucím rizikům spojeným s přírodními a technologickými nebezpečími, vyvíjejícími se bezpečnostními hrozbami a dalšími narušeními je nezbytné zajistit, aby investice v rámci CEF zohledňovaly rizika a byly odolné vůči katastrofám v souladu s cíli Strategie unie připravenosti.

CEF se zaměřuje na projekty s nejvyšší přidanou hodnotou pro EU a podněcuje investice do projektů s přeshraničním dopadem a celoevropských interoperabilních systémů, které musí být financovány i po roce 2027. Tím, že CEF poskytuje podporu přeshraničním projektům přímo na úrovni EU, pomáhá překonat problémy s koordinací vyplývající z toho, že projekty spadají pod více jurisdikcí. Díky svému účinnému způsobu fungování řeší CEF selhání trhu a pomáhá získávat další investice a finanční prostředky z jiných zdrojů, jako jsou státní rozpočty, vnitrostátní systémy energetických sazeb a soukromý sektor, a to s využitím celé škály nástrojů dostupných podle finančního nařízení.

V oblasti dopravy je cílem CEF přispět k dokončení transevropské dopravní sítě (dále jen „TEN-T“) se zaměřením na dokončení hlavní sítě do roku 2030 a rozšířené hlavní sítě do roku 2040. Rozvoj celoevropské multimodální dopravní sítě je klíčovou podmínkou pro růst a udržitelnost v Evropě – od vstupních bodů, kterými jsou přístavy, až po základní pozemní spojení potřebná pro jednotný trh a propojení regionů. V této souvislosti se CEF zaměří zejména na infrastrukturní projekty se silným přeshraničním rozměrem, jako je projekt Rail Baltica, Brennerský úpatní tunel, vnitrozemská vodní cesta Seina-Šelda, dálnice Brno-Bratislava či Soluň-Bukurešť nebo rozvoj spojení přístavů sítě TEN-T s vnitrozemím.

V úzké koordinaci s Evropským fondem pro konkurenceschopnost a plány národního a regionálního partnerství podporuje CEF také interoperabilní, bezpečnou a inteligentní mobilitu v síti TEN-T, například zaváděním evropských systémů řízení dopravy (jako je evropský systém řízení železničního provozu nebo říční informační služby pro vnitrozemské vodní cesty), nebo ve vhodných případech zajištěním jejich propojení prostřednictvím interoperability, norem nebo uživatelských terminálů s vesmírnými systémy EU, jako jsou Galileo, EGNOS a IRIS², pro navigaci a určování polohy a času, respektive pro bezpečné propojení, a napomáhá přechodu EU k udržitelné, dekarbonizované mobilitě (například zajištěním dodávek elektřiny pro plavidla v přístavech sítě TEN-T z pevniny).

Prostřednictvím CEF lze rovněž investovat do přeshraničních spojení se třetími zeměmi, a realizovat tak rozšíření koridorů sítě TEN-T do kandidátských zemí. V období 2021–2027 se tak děje například v případě spojení s Ukrajinou a Moldavskem, kde došlo ke zlepšení fungování tras solidarity a zahájení přípravných prací na sjednocení rozchodu kolejí v těchto dvou zemích se standardem EU. Ačkoli to bylo odůvodněno krizí, která následovala po ruské útočné válce proti Ukrajině, a očekáváním jejich užší integrace do trhu EU, tyto investice odvádějí zdroje od projektů na území Unie.

Pokud nebudou přeshraniční projekty sítě TEN-T dokončeny, povede prodloužení cestovní doby a nákladů na přepravu osob a zboží k hospodářským ztrátám plynoucím ze snížené celkové produktivity a pomalejšího růstu obchodu uvnitř EU. To bude ve srovnání se scénářem, v němž budou přeshraniční projekty sítě TEN-T dokončeny, znamenat snížení HDP o 0,4 % v roce 2030 a o 0,8 % v roce 2050. Zaměstnanost v členských státech by se ve srovnání se základním scénářem rovněž snížila, a to o 0,08 % v roce 2030 a o 0,13 % v roce 2050[1].

CEF by měl rovněž poskytovat finanční prostředky EU na realizaci civilně-vojenských dopravních projektů pro účely dvojího užití, aby byla umožněna bezproblémová vojenská mobilita v celé EU. Současná dopravní infrastruktura v EU (včetně sítě TEN-T) neumožňuje rozsáhlé přesuny vojsk a těžké techniky a materiálu v krátkém čase. To má zásadní význam pro evropskou bezpečnost a obranu, jak je uznáno ve společné bílé knize o budoucnosti evropské obrany 2030, která byla přijata 19. března 2025. CEF rovněž přispívá k celkovému cíli „Strategie unie připravenosti“, kterým je vytvoření bezpečné a odolné Unie, jejímž cílem je zachovat za všech okolností základní společenské funkce.

EU určila čtyři prioritní multimodální koridory vojenské mobility zahrnující železnici, silnici, řeky, moře a leteckou dopravu, které potřebují významné a naléhavé investice, aby se

[1] Evropská komise: Generální ředitelství pro mobilitu a dopravu, Schade, W., Khanna, A., Mader, S., Streif, M. et al., *Support study on the climate adaptation and cross-border investment needs to realise the TEN-T network* (Studie na podporu přizpůsobení se změně klimatu a přeshraničních investic potřebných k realizaci sítě TEN-T), Úřad pro publikace Evropské unie, 2024, https://data.europa.eu/doi/10.2832/7839720.

usnadnil přesun vojsk a vojenského vybavení. Patří mezi ně rozšiřování železničních tunelů, zpevňování silničních a železničních mostů a rozšiřování přístavních a letištních terminálů. Společně s členskými státy a vojenskou složkou byly určeny prioritní investice, které mají odstranit nejnaléhavější nedostatky (kritické body).

Jako základní nástroj pro dokončení energetické unie bude CEF poskytovat finanční prostředky na dva typy přeshraničních energetických projektů:

- projekty energetické infrastruktury v odvětvích přenosu elektřiny a přepravy vodíku a oxidu uhličitého, které mají významný přeshraniční dopad a kterým byl udělen status projektu společného zájmu nebo projektu ve společném zájmu podle nařízení o TEN-E;
- přeshraniční projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, které jsou založeny na dohodě o spolupráci mezi členskými státy podle směrnice o obnovitelných zdrojích energie.

Tyto projekty jsou klíčové pro i) zvýšení bezpečnosti dodávek energie v EU a v sousedních třetích zemích; ii) dekarbonizaci energetického systému; iii) usnadnění integrace obnovitelných zdrojů energie na pevnině i na moři; iv) lepší integraci trhů s energií a v) umožnění přístupu k cenově dostupné energii domácnostem a podnikům v Evropě, a přispívají tak ke konkurenceschopnosti evropské ekonomiky a prosperitě obyvatel.

Ve svých závěrech o rozvoji udržitelné infrastruktury elektrizační soustavy, které schválila Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku dne 30. května 2024, Rada uznala „bezprecedentní potřebu investic do elektrických sítí na přenosové i distribuční úrovni s cílem zajistit vysoce propojenou, integrovanou a synchronizovanou evropskou energetickou soustavu“, vyzvala Komisi, aby „hledala způsoby, jak zvýšit celkové investice do infrastruktury elektrizačních soustav“, a zdůraznila, že „k tomu, aby bylo možné odpovídajícím způsobem reagovat na zvýšené investiční potřeby do projektů rozvoje elektroenergetických soustav na pevnině i na moři a podporovat je, je zapotřebí robustní Nástroj pro propojení Evropy“.

- **Soulad se stávajícími ustanoveními v dané oblasti politiky**

Hlavním cílem CEF je podporovat dosažení cílů politiky EU v oblasti dopravy a energetiky pro transevropské sítě a přeshraniční spolupráci v oblasti energie z obnovitelných zdrojů tím, že umožní nebo urychlí investice do projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu a podpoří přeshraniční spolupráci v oblasti výroby energie z obnovitelných zdrojů.

V odvětví dopravy přispívá CEF k dlouhodobým cílům EU, kterými jsou dokončení hlavní sítě TEN-T do roku 2030[2], dokončení rozšířené hlavní sítě do roku 2040 a případně pokrok směrem k dokončení globální sítě TEN-T do roku 2050 prostřednictvím přípravných studií. Příští víceletý finanční rámec (VFR) bude tedy rozhodující zejména pro dokončení hlavní sítě.

Investice financované z CEF rovněž podporují přechod na čistou, interoperabilní a multimodální mobilitu. CEF rovněž pomáhá rozvíjet evropskou vysokorychlostní železniční

[2] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1679 ze dne 13. června 2024 o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě, o změně nařízení (EU) 2021/1153 a (EU) č. 913/2010 a o zrušení nařízení (EU) č. 1315/2013, Úř. věst. L, 2024/1679, 28.6.2024, http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1679/oj.

síť, jejímž cílem je propojit hlavní města EU (a to i prostřednictvím nočních vlaků) a urychlit nákladní železniční dopravu.

V odvětví energetiky doplňuje CEF rámec transevropských energetických sítí (TEN-E) a výběr projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu. Podle nařízení o TEN-E platí pro investice do těchto projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu následující třístupňová logika. Za prvé, trh by měl mít při investování přednost. Za druhé, nevyvolá-li příslušné investice trh, je třeba přezkoumat regulační řešení, a je-li to nezbytné, příslušný regulační rámec by měl být přizpůsoben. Za třetí, nejsou-li první dva kroky dostatečné pro zajištění nezbytných investic do projektů společného zájmu, mohou být způsobilým projektům společného zájmu uděleny granty z CEF jako poslední možnost. CEF rovněž doplňuje mechanismy spolupráce stanovené směrnicí o obnovitelných zdrojích energie, jako jsou statistické převody, společné projekty nebo společné režimy podpory.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Dopravní a energetická infrastruktura a výroba energie budou v různé míře podporovány různými finančními programy a nástroji EU, včetně CEF, plánů národního a regionálního partnerství, Evropského fondu pro konkurenceschopnost a programu Horizont Evropa, jakož i nástroje Globální Evropa.

Je důležité využívat různé finanční programy a nástroje EU co nejúčinněji, a maximalizovat tak komplementaritu a přidanou hodnotu investic podporovaných EU. Toho by mělo být dosaženo prostřednictvím nové struktury VFR, a to zachováním konzistence mezi příslušnými programy EU, zamezením překrývání a zaměřením se na investice s vysokou přidanou hodnotou EU.

V této souvislosti by se měl CEF zaměřit na podporu i) projektů s přeshraničním rozměrem v sítích TEN-T a TEN-E, ii) projektů pro bezproblémovou vojenskou mobilitu v rámci EU a iii) projektů týkajících se spolupráce v oblasti energie z obnovitelných zdrojů. Investice do sítě TEN-T v rámci plánů národního a regionálního partnerství by měly doplňovat investice v rámci CEF.

Rozšíření koridorů sítě TEN-T do kandidátských zemí a dopravní a energetické infrastruktury ve třetích zemích by mělo být podporováno v úzké koordinaci s nástrojem Globální Evropa.

Proces společné tvorby intenzivně probíhající mezi odvětvím výzkumu a inovací a CEF se bude zaměřovat zejména na oblast dekarbonizace všech druhů dopravy, ale také na oblast energetiky. Výzkum a inovace v oblasti dopravy a energetiky bude i nadále podporovat program Horizont Evropa. Z Evropského fondu pro konkurenceschopnost bude financováno rozšiřování a zavádění špičkových inovativních řešení pro dekarbonizaci, digitalizaci, udržitelnost a odolnost dopravy a energetiky (např. nová generace evropského systému řízení letového provozu podporovaná umělou inteligencí a cloudovými technologiemi, civilně-vojenské dvojí užití a trajektová přeprava budoucnosti s nulovými emisemi). Zejména by měl určit nejlepší kombinaci soukromého a veřejného kapitálu pro tyto investice.

Opatření CEF by se měla přiměřeným způsobem využívat k nápravě selhání trhu nebo řešení neoptimálních investičních situací, aniž by docházelo ke zdvojování činností nebo vytěsňování soukromého financování, a měla by mít jasnou přidanou hodnotu EU. V tomto

ohledu se mohou opatření v rámci CEF a unie úspor a investic[3] vzájemně podporovat, protože veřejné financování může účinně snížit riziko u velkých infrastrukturních projektů a přilákat soukromé investice do EU, což vytváří významný pákový efekt. Rostoucí dostupnost účinných nástrojů kolektivního investování, jako jsou evropské fondy dlouhodobých investic (ELTIF), může zároveň účinně stimulovat dlouhodobé investice institucionálních a jiných soukromých investorů do infrastrukturních projektů, a tím doplnit a posílit financování dostupné z CEF. Tím se rovněž zajistí soulad mezi opatřeními v rámci programu a pravidly EU pro státní podporu, včetně projektů zahrnujících více zemí, jako jsou významné projekty společného evropského zájmu (IPCEI), a zamezí se tak nepatřičnému narušení hospodářské soutěže na jednotném trhu.

Cílů Unie v oblasti dopravy a energetiky musí být dosaženo způsobem, který zajistí konkurenceschopnost, hospodářský růst, soudržnost a bezpečnost v souladu s politikami v oblasti klimatu a životního prostředí. Investice by měly podporovat klimatickou neutralitu, jíž by mělo být dosaženo do roku 2050, zabránit ztrátě biologické rozmanitosti a snížit nebo odstranit znečištění v souladu s politikou a právními předpisy EU. Ve vhodných případech by mohla být do projektů začleněna přírodě blízká řešení, protože mohou často zvýšit odolnost vůči klimatu a zároveň být nákladově efektivní a prospěšná pro společnost.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Na transevropské sítě se vztahuje článek 170 Smlouvy o fungování EU, který stanoví, že „Unie [přispívá] ke zřizování a rozvoji transevropských sítí v oblastech dopravních, telekomunikačních a energetických infrastruktur“.

Právo EU jednat v oblasti financování infrastruktur se zakládá na článku 171 Smlouvy o fungování EU, který stanoví, že Unie „může podporovat projekty společného zájmu, které jsou podporovány členskými státy […], zejména formou výzkumu jejich proveditelnosti, úvěrových záruk nebo subvencí úrokových sazeb“.

Článek 172 Smlouvy o fungování EU stanoví, že „Evropský parlament a Rada řádným legislativním postupem po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů přijímají hlavní směry a další opatření uvedené v čl. 171 odst. 1“.

Přeshraniční spolupráce v oblasti energie z obnovitelných zdrojů je upravena v čl. 194 odst. 1 Smlouvy o fungování EU, který stanoví: „V rámci vytváření a fungování vnitřního trhu a s přihlédnutím k potřebě chránit a zlepšovat životní prostředí má politika Unie v oblasti energetiky v duchu solidarity mezi členskými státy za cíl: a) zajistit fungování trhu s energií; b) zajistit bezpečnost dodávek energie v Unii; [a] c) podporovat energetickou účinnost a úspory energie jakož i rozvoj nových a obnovitelných zdrojů energie“.

Za tímto účelem, jak je uvedeno v čl. 194 odst. 2 Smlouvy o fungování EU, „přijmou Evropský parlament a Rada řádným legislativním postupem opatření nezbytná pro dosažení cílů uvedených v [čl. 194 odst.] 1.“

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

[3] COM(2025) 124 final.

Rozsah a druh problémů, na něž se CEF zaměřuje, výslovně vyžadují opatření na úrovni EU, protože ze své povahy mají celoevropský charakter, a lze je tak účinněji řešit na úrovni EU, což povede k celkovým větším přínosům, rychlejšímu provádění a snížení nákladů, pokud Komise bude koordinovat opatření členských států.

Financování Unií je také vhodným prostředkem k řešení finančních problémů, s nimiž se přeshraniční projekty obvykle potýkají. Nerovnoměrné rozdělení přínosů a nákladů projektů mezi jednotlivé členské státy ztěžuje financování těchto projektů pouze z vnitrostátních zdrojů financování.

- **Proporcionalita**

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality a spadá do působnosti opatření v oblasti transevropských sítí definované v článku 170 Smlouvy o fungování EU a článku 194 Smlouvy o fungování EU pro přeshraniční projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů. Opatření zamýšlené tímto návrhem je omezeno konkrétně na rozměr dopravní a energetické infrastruktury EU a přeshraniční zavádění obnovitelných zdrojů energie.

- **Volba nástroje**

Legislativní nástroj i typ opatření (např. financování) jsou vymezeny ve Smlouvě o fungování EU, která pro CEF stanoví právní základ, přičemž uvádí, že úkoly, prioritní cíle a organizace transevropských sítí mohou být stanoveny v nařízeních.

3. VÝSLEDKY ZPĚTNÝCH HODNOCENÍ, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Zpětná hodnocení / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Souběžně probíhá hodnocení *ex post* CEF na období 2014–2020 a průběžné hodnocení CEF na období 2021–2027 a práce na nich značně pokročila.

Pokud jde o CEF na období 2014–2020, v odvětví dopravy všechny grantové dohody skončily na konci roku 2024 a projekty jsou v procesu uzavírání. Doposud byla uzavřena více než polovina projektů. Ty mají míru čerpání přidělených rozpočtových prostředků 91,3 % ve srovnání s částkou poslední platné grantové dohody. Vzhledem k této vysoké míře čerpání dosáhla velká část ukončených projektů svých cílů stanovených v grantové dohodě (např: pokrok v realizaci přeshraničních úseků, zavedení systému ERTMS, zlepšení spojení přístavů s vnitrozemím, zlepšení vnitrozemských vodních cest atd.).

V rámci CEF na období 2014–2020 v odvětví energetiky portfolio zahrnovalo 149 akcí, z nichž 141 již bylo dokončeno. Stále probíhá přibližně osm akcí, včetně velkých stavebních projektů v odvětví elektřiny. Celkový finanční pokrok celého portfolia CEF-1 na konci roku 2024 činil 58 %.

Většina rozpočtu na dopravu a větší část rozpočtu na energetiku v rámci současného CEF na období 2021–2027 byla přidělena na projekty. Finanční prostředky určené na vojenskou mobilitu v rámci složky CEF „Doprava“ (1,7 miliardy EUR) byly po plošné invazi Ruska na Ukrajinu předsunuty a jsou plně přiděleny. Poslední prostředky byly přiděleny na začátku roku 2024, takže na zbývající čtyři roky stávajícího VFR nezbyly žádné zdroje. Do konce roku 2024 bylo dokončeno několik projektů (např. infrastruktura pro alternativní paliva, bezpečná a chráněná parkoviště). V rámci složky CEF „Energetika“ bylo pro první seznam projektů společného zájmu / projektů ve společném zájmu vybráno přibližně 166 projektů,

z nichž 41 získalo financování ve výzvě na rok 2024, což prokazuje značné potřeby financování u přeshraniční energetické infrastruktury.

Vzhledem k tomu, že investice do infrastruktury jsou dlouhodobým procesem, je na měření výsledků CEF na období 2021–2027 příliš brzy. CEF zajistil 1,5 miliardy EUR na nevratnou grantovou podporu, čímž se posílilo přeshraniční propojení mezi EU a Ukrajinou a zvýšila se kapacita prostřednictvím tras solidarity a koridorů sítě TEN-T.

Předběžná zjištění obou hodnocení CEF potvrzují, že program doposud fungoval dobře. Koncepce nástroje je vhodná k řešení historicky nedostatečného financování přeshraniční infrastruktury s vysokou přidanou hodnotou EU, a to vyčleněním finančních prostředků na tyto projekty do zvláštního nástroje. Je v souladu s dalšími nástroji financování a politikami EU, zejména co se týče dekarbonizace a environmentální udržitelnosti. Jeho model řízení (využívající soutěžní výzvy k předkládání návrhů a přímé řízení finančních prostředků prostřednictvím centralizované agentury) je vhodný pro řešení potřeb programu a zajištění rovných podmínek pro žadatele.

Financování z CEF je trvale považováno za nezbytné, protože umožňuje realizaci klíčových dopravních projektů, které by jinak měly značné zpoždění, omezený rozsah nebo by nebyly vůbec realizovány z důvodu nedostatečného vnitrostátního nebo soukromého financování. Kromě přímé finanční podpory má CEF také významný pákový efekt, který přitahuje další veřejný a soukromý kapitál a působí jako strategická kotva pro investice.

Podle posledních údajů o počtu a hodnotě financovaných akcí podle témat a podprogramů, jakož i podle výkazu výkonnosti programu pro CEF na období 2021–2027, je CEF rovněž na dobré cestě k dosažení většiny svých cílů a dosahuje dobrých výsledků při plnění očekávaných výstupů. Ačkoli na kompletní výsledky a dopady si bude třeba počkat, současná trajektorie programu naznačuje pozitivní výsledky v souladu s jeho cíli.

Jak stanoví čl. 22 odst. 4 nařízení (EU) 2021/1153, kterým se CEF zřizuje[4] a které je v současné době v platnosti, Komise na podzim tohoto roku zveřejní zprávu o pokroku v provádění programu v letech 2021 až 2024. Tato zpráva pro každé odvětví představí: jednotlivé výzvy k předkládání návrhů, hlavní oblasti investic a způsob, jakým byl CEF schopen reagovat na nedávné krize.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Dne 12. února byla zahájena řada veřejných konzultací, které se týkaly celého spektra budoucího financování EU a byly otevřeny do 6. května 2025. Jedna konzultace se týkala fondů EU, které jsou realizovány s členskými státy a regiony, a zahrnovala transevropské sítě, politiku soudržnosti, společnou zemědělskou politiku, rybářskou politiku, námořní politiku a vnitřní věci.

Pokud jde o transevropské sítě, zúčastněné strany zdůrazňují zásadní význam zachování specializovaného nástroje na úrovni EU pro dopravní infrastrukturu (jako je např. CEF), který by byl oddělen od finančních prostředků přidělených na investice na vnitrostátní úrovni.

[4] Ustanovení čl. 22 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1153 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro propojení Evropy a zrušují nařízení (EU) č. 1316/2013 a (EU) č. 283/2014.

Veřejné orgány ze zemí střední a východní Evropy se zasazují o účelovou podporu EU na modernizaci a rozšíření klíčových koridorů sítě TEN-T, přičemž uvádějí zpoždění v elektrifikaci, úzká místa v kapacitě nákladní dopravy a nedostatky v multimodálním propojení. Například polští a rumunští respondenti poukazují na potřebu lepších spojení mezi východem a západem a interoperabilních signalizačních systémů pro zlepšení přeshraniční mobility.

V oblasti energetiky zúčastněné strany upozorňují na několik přetrvávajících problémů, které snižují účinnost a inkluzivitu podpory EU pro energetickou infrastrukturu. Veřejné orgány z Rumunska, Polska, Německa a Španělska zdůrazňují, že zastaralá síťová infrastruktura, zejména ve venkovských a na uhlí závislých oblastech, je překážkou pro zavádění energie z obnovitelných zdrojů. Tyto regiony často nemají dostatečnou přenosovou kapacitu nebo se potýkají se zpožděním při modernizaci sítě, což vede k zastavení projektů a neplnění klimatických cílů. Regionální a komunální aktéři, zejména z Finska a pobaltských států, vyjadřují obavy z pomalého postupu přeshraničních propojení a z roztříštěnosti plánování na vnitrostátní a celounijní úrovni. To je považováno za oslabení odolnosti a interoperability evropského energetického systému, zejména v kontextu geopolitického napětí.

Od března do května 2025 uspořádala Komise evropskou panelovou diskusi občanů o novém evropském rozpočtu, aby se občané mohli zapojit do spolupráce s orgány EU a vyjádřit se k procesu tvorby politik EU. Akce zahrnovala tři zasedání, kterých se zúčastnilo 150 náhodně vybraných občanů, včetně zasedání s osobní účastí ve dnech 28.–30. března, druhého online zasedání (25.–27. dubna) a třetího a závěrečného zasedání v Bruselu (16.–18. května). Účastníci, kteří pocházeli ze všech 27 zemí EU a reprezentovali rozmanitost EU, se zamýšleli nad tím, kde by rozpočet EU mohl přinést Evropanům největší přidanou hodnotu, a zdůraznili také význam přeshraniční infrastruktury, zejména v oblasti dopravy. Značný počet členských států žádal při přezkumu stávajícího VFR v polovině období v roce 2024 o dodatečný rozpočet na vojenskou mobilitu, a to z důvodu vyčerpání prostředků v rámci CEF. Mnohé členské státy také na zasedáních Rady a ve složeních týkajících se bezpečnosti a obrany pravidelně požadují, aby s ohledem na celkový geopolitický kontext a vývoj v oblasti bezpečnosti byla vojenská mobilita stanovena jako priorita pro investice EU do dopravní infrastruktury.

- **Posouzení dopadů**

Návrh je podložen posouzením dopadů předem přidělených finančních prostředků na vnitrostátní úrovni v rámci VFR na období po roce 2027, které bylo předloženo Výboru pro kontrolu regulace dne 7. července 2025. Výbor vydal své stanovisko dne 10. července.

Posouzení dopadů se zaměřilo na návrh a rozsah plánů národního a regionálního partnerství pro realizaci budoucích předem přidělených finančních prostředků na vnitrostátní úrovni. V případě investic do transevropské dopravy (včetně vojenské mobility), energetické infrastruktury a přeshraniční spolupráce v oblasti energie z obnovitelných zdrojů se posuzovaly dvě možnosti financování přeshraničních projektů: realizace v rámci předem přidělených finančních prostředků na vnitrostátní úrovni, nebo specializovaný nástroj pro přeshraniční projekty.

Posouzení dopadů porovnávalo zkušenosti získané při realizaci přeshraničních projektů v rámci stávajících národních a regionálních plánů (např. politika soudržnosti, Nástroj pro oživení a odolnost) a zkušenosti v rámci CEF. Posuzována byla také administrativní zátěž pro orgány členských států a předkladatele projektů v případě obou možností a optimální využití finančních prostředků EU.

Posouzení dopadů dospělo k závěru, že přímo řízená podpora EU by zajistila předvídatelnost a stabilitu potřebnou pro složité přeshraniční projekty. Přidělování grantů na základě konkurenčního a vícefázového přístupu by umožnilo zaměřit se na nejvyspělejší projekty.

Užší propojení mezi financováním EU a politickými prioritami národních plánů by posílilo jejich přeshraniční rozměr. Realizace přeshraničních infrastrukturních projektů prostřednictvím plánů by však byla složitější a nákladnější jak pro orgány členských států, tak pro předkladatele projektů. Sladění investičních programů členských států s programy sousedních zemí by bylo zdlouhavým procesem, a to jak během počátečních jednání o plánu, tak v případě jakýchkoli změn. Například Německo by muselo svůj národní plán koordinovat s osmi sousedními členskými státy, Maďarsko pak s pěti. To by v případech, kdy se proces v jednom nebo více členských státech zpozdí, mohlo způsobit řetězové zpoždění. Komise by mohla toto koordinační úsilí podpořit (jak během jednání, tak poskytováním technické pomoci prostřednictvím plánů), ale zátěž pro orgány členských států by zůstala značná. To by také mohlo výrazně zvýšit administrativní zátěž pro předkladatele projektů, kteří by museli své přeshraniční projekty realizovat v rámci několika národních plánů a podávat zprávy v rámci samostatných systémů podávání zpráv a auditu (jeden pro každý členský stát).

Posouzení dopadů však zdůraznilo, že plány národního a regionálního partnerství by mohly zajistit doplňkové investice pro přeshraniční úseky a pro projekty s vysokým významem pro EU. Mohlo by se jednat o úseky transevropských sítí v národním zájmu a některé energetické projekty, jako je posílení vnitrostátních soustav, které podporují přeshraniční propojení. Vzhledem k tomu, že tyto projekty by byly realizovány na území jednoho členského státu, jejich realizace by si nevyžádala dodatečné náklady uvedené výše u přeshraničních projektů zahrnujících více než jeden členský stát. Prostředky přidělené pro tyto projekty by mohly být velmi důležité také v kombinaci s financováním z EU v rámci centrálně řízených přeshraničních aukcí energie z obnovitelných zdrojů (model aukce jako služby).

Přímo řízená podpora EU by zajistila předvídatelnost a stabilitu potřebnou pro složité přeshraniční projekty. Poskytování finančních prostředků přímo na úrovni EU by umožnilo zachovat dlouhodobý politický závazek vůči strategickým projektům, vytvořit dostatečnou jistotu, předvídatelnost a stabilitu pro další investory. Přímé řízení by rovněž usnadnilo koordinované provádění projektů vojenské mobility s cílem usnadnit bezproblémovou a rychlou přepravu vojsk a vojenského vybavení v rámci EU.

Přidělování grantů na základě soutěže a odstupňovaného přístupu v rámci přímého řízení by zajistilo předvídatelnost financování a umožnilo by zaměřit se na nejvyspělejší projekty či fáze projektů. Pokud navíc v průběhu realizace dojde k výrazným zpožděním nebo pokud jsou náklady na projekt nižší, než se původně předpokládalo (například díky úspěšným veřejným zakázkám), mohou být částky, které příjemci nevyužijí, přerozděleny na jiné projekty. Zásada ztráty v případě nevyužití v rámci CEF zajistila, že finanční prostředky jsou v rámci programu optimalizovány a přerozdělovány na jiné projekty, které nabízejí nejlepší přidanou hodnotu EU. V případě CEF na období 2014–2020 umožní přístup založený na zásadě ztráty v případě nevyužití zvýšit míru čerpání na základě současných odhadů z přibližně 80 % na 90 %.

Přímé řízení složitých přeshraničních projektů by rovněž snížilo administrativní náklady orgánů členských států. Úspory z rozsahu v rámci modelu poskytování služeb na základě nákladů pomáhají udržet celkové náklady na přímou správu na nízké úrovni. To potvrzuje vysoký poměr produktivity, kdy každý zaměstnanec na plný úvazek zpracovává průměrný rozpočet 25 milionů EUR ročně. Zahrnuje to celý životní cyklus řízení programu od zveřejnění výzvy až po audit, včetně zpětné vazby na politiku a podávání zpráv. Přímé řízení

přeshraničních projektů v oblasti dopravy a energetiky je nákladově efektivní a představuje 0,39 % prostředků EU na období 2021–2027, včetně všech nákladů na koordinaci a řízení, které Komisi vzniknou.

Existence samostatného nástroje by však vyžadovala úsilí o zajištění souladu s investicemi do dopravy a energetiky, které by byly zahrnuty do plánů.

Návrh Komise odráží výhody specializovaného nástroje pro přeshraniční projekty, které byly zjištěny v posouzení dopadů.

- **Zjednodušení**

Úsilí Komise o globální zjednodušení v rámci VFR na období po roce 2027 se bude vztahovat i na realizaci programu CEF.

CEF je navržen tak, aby omezil překrývání a složitost. V případě dopravní a energetické infrastruktury se tedy CEF zaměří na projekty s jasným přeshraničním rozměrem, které doplňují investice v rámci plánů národního a regionálního partnerství.

Pravidla plánů národního a regionálního partnerství a CEF jsou v maximální možné míře sladěna. Jasné vymezení mezi CEF a plány národního a regionálního partnerství a sladění pravidel sníží současnou složitost financování z EU a bude přínosem jak pro orgány členských států, tak pro příjemce.

Pro další zjednodušení bude CEF v případě potřeby při přidělování grantů vycházet ze zjednodušených možností nákladů (paušální částky, jednotkové náklady). Nařízení rovněž stanoví další zjednodušení právního rámce pro CEF prostřednictvím možnosti přesunout ustanovení a podmínky do pracovních programů.

Cílem nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) [XXX]* [nařízení o výkonnostním rámci pro rozpočet] navrženého jako součást VFR na období po roce 2027 je snížit nesoulad a složitost požadavků na monitorování a podávání zpráv. Opatření pro monitorování, hodnocení a podávání zpráv nebudou zvlášť stanovena pro každý finanční nástroj, jako je například CEF, ale budou zjednodušena a harmonizována v rámci celého VFR, a to včetně pravidel v oblasti informací, komunikace a viditelnosti.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh Komise pro CEF počítá s touto částkou: 81 428 000 000 EUR (v běžných cenách).

Na základě pozitivních zkušeností s prováděním předchozích programů CEF navrhuje Komise pokračovat v provádění nového programu pro obě odvětví CEF, s přímým řízením ze strany Komise a výkonné agentury.

Jak je uvedeno podrobně v legislativním finančním a digitálním výkazu, bude se navrhovaný rozpočet vztahovat na všechny nezbytné provozní výdaje na provádění programu CEF i na náklady na lidské zdroje a další správní výdaje v souvislosti s řízením programu.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Článek 1 – Předmět

Tento článek představuje předmět nařízení, kterým je vytvoření programu „Nástroj pro propojení Evropy“.

Článek 2 – Definice

Tento článek vymezuje definice týkající se nařízení.

Článek 3 – Cíle programu

V tomto článku je uveden obecný cíl programu a specifické cíle pro jednotlivá odvětví.

Článek 4 – Rozpočet

V tomto článku je uveden orientační finanční příděl pro tento program.

Článek pamatuje na zahrnutí veškerých nezbytných výdajů souvisejících s přípravou, sledováním, kontrolou, auditem, hodnocením a dalšími činnostmi, jakož i výdajů na nezbytné studie, setkání odborníků, podnikové nástroje IT a další technickou a správní pomoc spojenou s řízením programu.

Článek 5 – Další zdroje

Tento článek stanoví podmínky pro dodatečné finanční příspěvky na program.

Článek 6 – Alternativní, kombinované a kumulativní financování

Tento článek zajišťuje, aby akce, na niž byl získán příspěvek v rámci programu, mohla rovněž obdržet příspěvek z jiného programu EU, pokud tyto příspěvky neslouží na úhradu stejných nákladů.

Článek 7 – Třetí země přidružené k programu

Tento článek stanoví podmínky, za kterých se mohou do programu zapojit země, které nejsou členy EU.

Článek 8 – Provádění a formy financování z prostředků Unie

Tento článek stanoví způsob řízení CEF jako přímé řízení. Lze využít všech forem financování a finanční podpory, které finanční nařízení předpokládá. Podpora finančních nástrojů nebo rozpočtových záruk se poskytuje prostřednictvím investičního nástroje Evropského fondu pro konkurenceschopnost (ECF) nebo prováděcího mechanismu nástroje Globální Evropa.

Článek 9 – Způsobilost

Tento článek stanoví kritéria pro osoby a subjekty způsobilé k účasti v programu.

Článek 10 – Doplňková pravidla pro granty

Tento článek stanoví podmínky pro snížení, pozastavení, ukončení nebo převod grantů s cílem zajistit řádné finanční řízení a zmírnit rizika spojená s významnými zpožděními,

k nimž může dojít v případě velkých infrastrukturních projektů. Stanoví, že výše grantu může být snížena nebo může být grant ukončen, pokud akce, na kterou byl grant poskytnut, nebyla zahájena do jednoho roku od data zahájení uvedeného v grantové dohodě nebo pokud se při přezkumu pokroku dosaženého při provádění akce zjistilo, že během provádění došlo k tak významným prodlevám, že se cíle akce pravděpodobně nepodaří splnit. Článek stanoví zjednodušení grantových dohod týkajících se globálního projektu.

Tento článek také stanoví maximální míry spolufinancování v každém odvětví.

Článek 11 – Přeshraniční projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů

Tento článek stanoví cíle a podmínky pro přeshraniční projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů. Stanoví obecná kritéria a procesní požadavky pro výběr těchto projektů a zmocňuje Komisi, aby prostřednictvím aktu v přenesené pravomoci stanovila konkrétní kritéria a podrobnosti postupu pro tyto projekty. Tento článek rovněž stanoví možnost převést finanční prostředky do mechanismu Unie pro financování energie z obnovitelných zdrojů zřízeného podle nařízení (EU) 2018/1999.

Článek 12 – Pracovní program

Tento článek stanoví, že program se bude provádět prostřednictvím pracovních programů uvedených v článku 110 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.

Článek 13 – Akty v přenesené pravomoci

Tento článek umožňuje Komisi přijímat akty v přenesené pravomoci týkající se přílohy tohoto nařízení.

Článek 14 – Výkon přenesené pravomoci

Tento článek obsahuje standardní ustanovení o přenesení pravomocí.

Článek 15 – Postup projednávání ve výboru

Tento článek se týká výboru CEF ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011. Uvádí, že bude platit poradní postup stanovený v článku 4 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 16 – Změny nařízení (ES) 2024/1679

Tento článek stanoví změnu článku 48 nařízení (EU) 2024/1679 o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě. Cílem je přesunout právní základ prováděcího aktu Komise týkajícího se norem pro infrastrukturu dvojího užití, který je v současnosti stanoven v nařízení o CEF (čl. 12 odst. 2 nařízení (EU) 2024/1679). Pro tento prováděcí akt je nařízení (EU) 2024/1679, kterým se stanoví normy pro infrastrukturu sítě TEN-T, vhodnějším právním základem než program výdajů CEF. Prováděcí nařízení Komise (EU) 2021/1328 se však bude nadále používat, dokud Komise nepřijme nový prováděcí akt v souladu s čl. 48 odst. 3 nařízení (EU) 2024/1679.

Článek 17 – Zrušení

Tímto článkem se zrušuje předchozí nařízení o CEF (nařízení (EU) 2021/1153).

Článek 18 – Přechodná ustanovení

Tento článek obsahuje přechodná ustanovení týkající se akcí CEF a technické a administrativní pomoci.

Článek 19 – Vstup v platnost a použitelnost

Tento článek stanoví, že se nařízení použije ode dne 1. ledna 2028.

Příloha

2025/0221 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se zřizuje Nástroj pro propojení Evropy na období 2028–2034, mění nařízení (EU) 2024/1679 a zrušuje nařízení (EU) 2021/1153

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 172 první pododstavec a čl. 194 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru[1],

s ohledem na stanovisko Výboru regionů[2],

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Toto nařízení zavádí program „Nástroj pro propojení Evropy“ (dále též „program“ nebo „CEF“) s cílem urychlit investice v oblasti transevropských sítí pro dopravu a energetiku a využít financování z veřejného i soukromého sektoru, při současném zvýšení právní jistoty a dodržování zásady technologické neutrality. Jeho cílem je rovněž usnadnit přeshraniční spolupráci v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, například prostřednictvím podpory přeshraničních projektů. Program by měl usnadnit plné využívání synergií mezi dopravou a energetikou, čímž se zvýší účinnost opatření přijímaných na úrovni Unie a umožní optimalizace nákladů na provádění. Toto nařízení stanoví finanční krytí programu. Pro účely tohoto nařízení se běžné ceny počítají za použití pevně stanoveného deflátoru ve výši 2 %.

(2) Efektivní přeprava osob[3] a zboží je základním pilířem fungování Unie a hraje zásadní roli při podpoře konkurenceschopnosti a hospodářského růstu, zajišťování soudržnosti a dosahování cílů v oblasti klimatu a životního prostředí. Možnost volného a efektivního pohybu občanů a zboží na dobře propojeném a úplném jednotném trhu zvyšuje propojenost, zajišťuje přístup k pracovním místům a službám a podporuje místní ekonomiky a obchod. Dekarbonizovaný a udržitelný dopravní systém je zároveň podmínkou pro splnění cílů Unie v oblasti klimatu a řešení strategické a neudržitelné závislosti hospodářství Unie na fosilních palivech. Efektivní a bezpečná přeprava zboží je nezbytná pro zásobování občanů potřebným zbožím, udržení chodu naší ekonomiky a podporu naší vojenské bezpečnosti. Draghiho zpráva o budoucnosti

1 *Úř. věst. L ..., s. ...

2 *Úř. věst. L ..., s. ...

3 Včetně osob s omezenou schopností pohybu a orientace a osob se zdravotním postižením.

evropské konkurenceschopnosti[4] uznává význam zvýšení investic do dopravní infrastruktury a zdůrazňuje potřebu integrovaného multimodálního dopravního trhu, jakož i silnou poptávku po dekarbonizaci a ekologických řešeních. Draghiho zpráva vyzývá k posílení digitalizace v Unii v klíčových hospodářských odvětvích, jako je doprava. Lettova zpráva o budoucnosti vnitřního trhu vyzdvihuje odvětví dopravy jako klíčovou oblast, kde je hlubší evropská integrace nezbytná pro plné využití potenciálu vnitřního trhu. Lettova zpráva zdůrazňuje zejména potřebu dokončit síť TEN-T a upozorňuje na možnosti celoevropské vysokorychlostní železniční sítě, která by znamenala revoluci v evropské dopravě a urychlila integraci Unie. Niinistöova zpráva o civilní a vojenské připravenosti Evropy poukazuje na význam dopravních koridorů dvojího užití pro vojenské přesuny a dodavatelské řetězce a odolnost dopravní infrastruktury vůči změně klimatu, jakož i na potřebu bezpečných námořních zásobovacích tras používaných pro vnější obchod Unie.

(3) Unie by měla usnadňovat projekty ve znevýhodněných, méně propojených, venkovských, ostrovních, pobřežních, okrajových, přetížených, nejvzdálenějších nebo izolovaných regionech, aby umožnila přístup k transevropským energetickým a dopravním sítím a zároveň přinesla výhody celé Unii z hlediska bezpečnosti, konkurenceschopnosti a sociální, hospodářské a územní soudržnosti. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1679[5] určuje infrastrukturu transevropské dopravní sítě, specifikuje požadavky, které musí splňovat, a stanoví opatření pro jejich provádění. Toto nařízení stanoví, že do roku 2030 bude dokončena hlavní síť transevropské dopravní sítě a do roku 2040 rozšířená hlavní síť, a to prostřednictvím vytvoření nové infrastruktury a podstatné modernizace a obnovy stávající infrastruktury. To povede k vytvoření vysoce výkonné sítě pro přepravu cestujících a zboží.

(4) Pro dosažení cílů stanovených v nařízení (EU) 2024/1679 je nezbytné finančně podpořit rozvoj přeshraničních projektů, včetně přístavů a jejich spojení s vnitrozemím, jakož i zavádění alternativních paliv a odstranění chybějících spojení a případně zajistit, aby opatření podporovaná programem byla v souladu s pracovními plány pro dopravní koridory vypracovanými v souladu s článkem 54 nařízení (EU) 2024/1679 a s celkovým rozvojem sítě, pokud jde o výkonnost a interoperabilitu.

(5) Společná bílá kniha o budoucnosti evropské obrany 2030[6] uznala vojenskou mobilitu jako základní součást bezpečnosti a obrany Unie a zdůraznila přidanou hodnotu Unie při podpoře infrastruktury dvojího užití pro mobilitu. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1153[7] poprvé zahrnovalo vyhrazené finanční prostředky na rozvoj dopravní infrastruktury dvojího užití pro civilní a obranné účely. Je nezbytné, aby dopravní infrastruktura Unie umožňovala rychlý a účinný přesun vojenského personálu, materiálu a vybavení po zemi, po vodě i letecky. Proto je třeba modernizovat infrastrukturu všech druhů dopravy, aby splňovala vojenské požadavky.

---

4 Mario Draghi, „Strategie konkurenceschopnosti pro Evropu“, září 2024, https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en.

5 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1679 ze dne 13. června 2024 o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě, o změně nařízení (EU) 2021/1153 a (EU) č. 913/2010 a o zrušení nařízení (EU) č. 1315/2013 (Úř. věst. L, 2024/1679, 28.6.2024).

6 Společná bílá kniha o budoucnosti evropské obrany 2030, JOIN(2025) 120 final ze dne 19. března 2025.

7 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1153 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro propojení Evropy a zrušují nařízení (EU) č. 1316/2013 a (EU) č. 283/2014 (Úř. věst. L 249, 14.7.2021, s. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj).

Program by měl usilovat o doplňkovost se specifickými činnostmi podporovanými v rámci Evropského fondu pro konkurenceschopnost (také s ohledem na významné projekty společného evropského zájmu (IPCEI)), zejména s cílem posílit přístup členských států ke kapacitám vojenské mobility a dostupnost těchto kapacit a podpořit rozvoj digitálních řešení pro usnadnění vojenské mobility, jakož i opatření podporovaná v rámci plánů národního a regionálního partnerství.

(6) V oblasti vojenské mobility je cílem programu přispět k umožnění rychlé a rozsáhlé přepravy vojenského vybavení a personálu po celé EU s ohledem na vojenské odborné znalosti na úrovni EU. Program by měl být v souladu s úsilím EU o zvýšení obranné připravenosti EU, jak je uvedeno ve společné bílé knize o budoucnosti evropské obrany 2030.

(7) Unie vyvinula vlastní kosmické systémy pro navigaci a určování polohy a času (PNT) (Galileo, EGNOS a LEO-PNT), program pozorování a monitorování Země (Copernicus, EOGS) a bezpečné připojení (GOVSATCOM a IRIS^2). Všechny nabízejí vyspělé služby, které přinášejí značné hospodářské výhody veřejným i soukromým uživatelům. Proto by veškerá dopravní a energetická infrastruktura financovaná z CEF, která využívá služby družicové navigace a určování polohy a času nebo pozorování Země, měla být s uvedenými systémy technicky kompatibilní. Pro dosažení této kompatibility může pracovní program v příslušných případech zajistit, aby akce podporované z CEF, které zahrnují technologie v oblasti PNT, konektivity nebo pozorování, byly technicky kompatibilní s vesmírnými systémy EU.

(8) Strategie ProtectEU zdůrazňuje, že bezpečnost je základním kamenem, na němž stojí všechny naše svobody, a vychází z toho, že hledisko bezpečnosti musí být začleněno do všech politik EU.

(9) Rozšíření a modernizace energetické infrastruktury je nezbytnou podmínkou skutečné energetické unie, která je úplná a propojená, zajišťuje energetickou bezpečnost a nezávislost Unie, cenovou dostupnost energie a konkurenceschopnost průmyslu a zároveň napomáhá splnění cílů Unie v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a dosažení klimatické neutrality do roku 2050. Energetické sítě jsou nezbytné pro další výrobu energie z obnovitelných zdrojů, včetně výroby energie na moři, pro podporu dekarbonizace a elektrifikace průmyslu a pro zajištění dobře fungujícího a konkurenceschopného vnitřního trhu s energií, který zajišťuje bezpečné a cenově dostupné dodávky energie. Draghiho zpráva rovněž uznává význam zvýšení investic do energetické infrastruktury. Poukázala zejména na investice do energetických sítí a na potřebu rychle zvýšit zavádění přeshraniční energetické infrastruktury, aby se zajistila integrace energie z obnovitelných zdrojů do evropského systému a dekarbonizace evropského průmyslu. V Dohodě o čistém průmyslu[8] a v Akčním plánu pro cenově dostupnou energii[9] Komise zdůraznila klíčovou úlohu dokončení energetické unie prostřednictvím investic do energetické infrastruktury a přeshraničních sítí pro zajištění konkurenceschopnosti evropského průmyslu a prosperity obyvatel, jakož i cenové dostupnosti a bezpečnosti dodávek energie. Akční plán pro cenově dostupnou energii uvádí, že z přechodu na čistou energii by měl mít prospěch každý člověk, komunita i podnik. Podle monitorovací zprávy o

[8] COM(2025) 85 final.
[9] COM(2025) 79 final.

elektroenergetické infrastruktuře[10] Agentury pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) bude do roku 2030 potřeba přeshraniční kapacity činit 66 GW, z čehož 32 GW v současné době zůstává nevyřešeno. Podpora přeshraničních projektů v rámci programu bude hrát důležitou roli při řešení tohoto nedostatku.

(10) Zvláštní pozornost by měla být věnována přeshraničním energetickým propojením, včetně komplexních projektů týkajících se např. hybridních propojovacích vedení, zejména těch, které jsou nezbytné pro dosažení cíle propojit do roku 2030 15 % elektroenergetických soustav stanoveného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999[11].

(11) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/869[12] stanoví hlavní směry pro včasný rozvoj a interoperabilitu transevropské energetické infrastruktury. Stanoví projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu a určuje podmínky způsobilosti těchto projektů pro finanční pomoc Unie. Projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu však vzhledem ke své přeshraniční povaze nejenže vytvářejí významné pozitivní externality a podporují solidaritu, ale také s sebou nesou specifické výzvy pro předkladatele projektů, jelikož spadají do různých jurisdikcí a z důvodu koordinačních problémů a často asymetrického rozdělení nákladů a přínosů. Proto vyžadují podporu na úrovni Unie.

(12) V oblasti energetiky je cílem programu přispívat k rozvoji projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu s cílem podpořit integraci trhu s energií a interoperabilitu energetických sítí přes hranice. Cílem programu je dále usnadnit dekarbonizaci, podpořit energetickou účinnost a zajistit bezpečnost dodávek a usnadňovat přeshraniční spolupráci v oblasti energetiky, včetně výroby energie z obnovitelných zdrojů, jakož i skladovacích zařízení, která nesplňují kritéria způsobilosti podle nařízení (EU) 2022/869. Přitom by měly být zohledněny zájmy všech zúčastněných stran, na které by to mohlo mít dopad.

(13) Přeshraniční spolupráce mezi členskými státy navzájem nebo mezi členskými státy a třetími zeměmi v oblasti energie z obnovitelných zdrojů je klíčová pro dosažení cílů Unie v oblasti dekarbonizace, konkurenceschopnosti, dokončení vnitřního trhu s energií a bezpečnosti dodávek nákladově efektivním a udržitelným způsobem. Cílem programu je řešit riziko, že přeshraniční spolupráce zůstane bez finanční pomoci Unie na neoptimální úrovni.

(14) Přeshraniční projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů by měly přinést úspory nákladů na zavádění energie z obnovitelných zdrojů v celé Unii nebo jiné výhody pro

---

10 ACER: *Electricity infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system* (Rozvoj elektroenergetické infrastruktury na podporu konkurenceschopného a udržitelného energetického systému), monitorovací zpráva z roku 2024, https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Publications/ACER_2024_Monitoring_Electricity_Infrastructure.pdf.

11 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj).

12 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/869 ze dne 30. května 2022, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, mění nařízení (ES) č. 715/2009, (EU) 2019/942 a (EU) 2019/943 a směrnice 2009/73/ES a (EU) 2019/944 a zrušuje nařízení (EU) č. 347/2013 (Úř. věst. L 152, 3.6.2022, s. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj).

integraci systému, bezpečnost dodávek, konkurenceschopnost nebo inovace ve srovnání s podobným projektem realizovaným pouze jedním ze zúčastněných členských států nebo třetí zemí. Při výběru projektů by Komise měla zejména zvážit jejich přínos k další integraci vnitřního trhu Unie s energií a snažit se pokud možno zohlednit geografickou vyváženost. V případě grantů na práce by měl žadatel prokázat potřebu překonat selhání trhu nebo finanční překážky, jako je nedostatečná obchodní životaschopnost, vysoké počáteční náklady nebo nedostatek tržního financování.

(15) Program by měl umožnit převod finančních prostředků do mechanismu Unie pro financování energie z obnovitelných zdrojů zřízeného podle článku 33 nařízení (EU) 2018/1999[13], aby se zajistil příspěvek k podpůrnému rámci stanovenému v čl. 3 odst. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001[14]. Tento převod se může týkat i projektů, které spadají pod definici přeshraničních projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů. Komise by se měla případně snažit tuto finanční podporu přednostně vyhradit pro projekty, které posilují další integraci vnitřního trhu Unie s energií, včetně přeshraničních projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů.

(16) Měla by být zajištěna součinnost mezi rozvojem transevropských sítí v oblasti dopravy a energetiky a přeshraničními projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů se silným přeshraničním dopadem podporovanými z CEF na jedné straně a projekty v odvětví dopravy a energetiky v rámci plánů národního a regionálního partnerství, rámcového programu pro výzkum a inovace a Evropského fondu pro konkurenceschopnost na straně druhé. Synergie by mohly představovat také podporu významných projektů společného evropského zájmu (IPCEI) zaměřených na přeshraniční infrastrukturu v odvětví dopravy a energetiky.

(17) Program by měl rovněž usilovat o soudržnost s akcemi financovanými v rámci nástroje Globální Evropa. Je důležité, aby transevropské dopravní a energetické sítě byly dobře propojeny se třetími zeměmi. Příslušné politické rámce určují projekty společného zájmu členských států a třetích zemí nebo projekty ve společném zájmu, které jsou prioritou pro dopravní a energetické spojení z těchto třetích zemí a do nich. U těchto projektů by měla být podpora poskytovaná v rámci programu úzce koordinována s podporou poskytovanou v rámci nástroje Globální Evropa. V oblasti dopravy by měly být upřednostněny přeshraniční úseky uvedené v příloze tohoto nařízení.

(18) V rychle se měnícím hospodářském, sociálním a geopolitickém prostředí ukázaly nedávné zkušenosti potřebu pružnějšího víceletého finančního rámce a programů Unie. Za tímto účelem a v souladu s cíli CEF by financování mělo řádně zohledňovat vyvíjející se politické potřeby a priority Unie, jak jsou uvedeny v příslušných dokumentech zveřejněných Komisí, v závěrech Rady a usneseních Evropského parlamentu, a zároveň zajistit dostatečnou předvídatelnost plnění rozpočtu.

(19) V zájmu zajištění soudržnosti by se rozpočtová záruka a finanční nástroje v rámci programu, a to i v kombinaci s dalšími formami nevratné podpory v rámci operací

---

[13] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013.

[14] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj).

kombinování zdrojů, měly provádět v souladu s použitelnými pravidly nástroje InvestEU Evropského fondu pro konkurenceschopnost (ECF) a prováděcích mechanismů nástroje Globální Evropa prostřednictvím dohod uzavřených pro daný druh podpory v rámci nástroje InvestEU ECF a prováděcích mechanismů nástroje Globální Evropa.

(20) Má-li být podpora Unie v rámci programu poskytována ve formě rozpočtové záruky nebo finančního nástroje, a to i v kombinaci s dalšími formami nevratné podpory v rámci operace kombinování zdrojů, je nezbytné, aby tato podpora byla poskytována výhradně prostřednictvím nástroje InvestEU ECF a prováděcích mechanismů nástroje Globální Evropa v souladu s použitelnými pravidly nástroje InvestEU ECF a prováděcích mechanismů nástroje Globální Evropa. V případě nástroje InvestEU ECF, který plní cíle tohoto programu, by měla být všem členským státům na jejich žádost k dispozici poradenská podpora. Tato podpora by mohla zahrnovat budování kapacit, podporu identifikace, přípravy a provádění projektu, jakož i poradenství ohledně finančních nástrojů a investičních platforem.

(21) Program by měl optimalizovat využití dostupných finančních prostředků prostřednictvím pečlivého monitorování poskytnutých finančních prostředků a případného snížení nebo ukončení grantů. To by mělo umožnit přerozdělení rozpočtu určeného na akci, který zůstane nevyužit během stanoveného časového rámce, na jiné akce spadající do oblasti působnosti tohoto programu.

(22) Vzhledem k rozsahu potřebných prací se může stát, že při realizaci přeshraničního úseku probíhá souběžně několik činností, které jsou podporovány prostřednictvím různých grantových dohod, ale přispívají ke stejnému cíli, který se nazývá „globální projekt“. S cílem přispět k účinnějšímu využívání zdrojů Unie a zajistit, aby bylo možné plně dosáhnout důležitých cílů v oblasti infrastruktury, by měl program umožnit přesměrování dostupných finančních prostředků v rámci téhož globálního projektu. Aniž je dotčeno použití výběrových řízení v souladu s čl. 192 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509[15], a kromě ustanovení článku 198 uvedeného nařízení, mělo by být možné takové přesměrování finančních prostředků učinit prostřednictvím změn původních akcí za podmínek stanovených v pracovním programu, včetně maximálního příspěvku Unie.

(23) Na tento program se použije nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509. To stanoví pravidla pro sestavování a plnění souhrnného rozpočtu Unie, včetně pravidel týkajících se grantů, cen, nefinančních darů, zadávání veřejných zakázek, nepřímého řízení, finanční pomoci, finančních nástrojů a rozpočtových záruk.

(24) V souladu s nařízením (EU, Euratom) 2024/2509 jsou pracovní programy a dokumenty k výzvám vhodným místem pro stanovení podrobnějších technických údajů o plnění rozpočtu v rámci souboru politik podporovaných programem, včetně zvláštních kritérií způsobilosti a kritérií pro udělení grantu v závislosti na nástroji plnění rozpočtu, ať už jde o grant nebo veřejnou zakázku, a na konkrétních cílech politiky. V souladu s článkem 136 finančního nařízení by se na vysoce rizikové dodavatele měla z bezpečnostních důvodů vztahovat omezení způsobilosti.

[15] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (Úř. věst. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

(25) Podpora poskytovaná v rámci programu by měla podpořit investice tím, že bude řešit selhání trhu nebo neoptimální investiční situace, a to přiměřeným způsobem, který zabrání zdvojování nebo vytěsňování, a motivováním k soukromému financování, a měla by mít jasnou přidanou hodnotu Unie. Aniž je dotčeno uplatňování článků 107 a 108 Smlouvy o fungování EU na vnitrostátní zdroje, tento přístup zajistí soulad mezi opatřeními v rámci programu a pravidly státní podpory, čímž se zabrání nepatřičnému narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu. Kromě toho se opatření v rámci CEF a unie úspor a investic[16] mohou vzájemně podporovat, protože veřejné financování může účinně snížit riziko velkých infrastrukturních projektů a přilákat soukromé investice do EU, což vytváří významný pákový efekt. Rostoucí dostupnost účinných nástrojů kolektivního investování, jako jsou evropské fondy dlouhodobých investic (ELTIF), může zároveň účinně stimulovat dlouhodobé investice institucionálních a jiných soukromých investorů do infrastrukturních projektů, a tím doplnit a posílit financování dostupné z CEF.

(26) Za účelem zajištění jednotných podmínek pro provádění programu prostřednictvím pracovních programů by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí[17].

(27) V souladu s nařízením (EU, Euratom) 2024/2509, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013[18], nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95[19], nařízením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96[20] a nařízením Rady (EU) 2017/1939[21] mají být finanční zájmy Unie chráněny prostřednictvím přiměřených opatření, včetně prevence, odhalování, nápravy a vyšetřování nesrovnalostí a podvodů, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených či nesprávně použitých finančních prostředků a případného ukládání správních sankcí. Zejména může Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) provádět v souladu s nařízeními (EU, Euratom) č. 883/2013 a (Euratom, ES) č. 2185/96 vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, aby zjistil, zda nedošlo k podvodu, korupci nebo jinému protiprávnímu jednání poškozujícímu finanční zájmy Unie. V souladu s nařízením (EU) 2017/1939 může Úřad evropského veřejného žalobce vyšetřovat a stíhat podvody a jiné protiprávní jednání poškozující nebo ohrožující finanční zájmy Unie, jak je stanoveno ve směrnici

---

16 COM(2025) 124 final.

17 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

18 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

19 Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj).

20 Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

21 Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371[22]. V souladu s nařízením (EU, Euratom) 2024/2509 mají všechny osoby nebo subjekty, kterým jsou poskytovány finanční prostředky Unie, plně spolupracovat na ochraně finančních zájmů Unie, udělit Komisi, úřadu OLAF, EPPO a Evropskému účetnímu dvoru nezbytná práva a potřebný přístup a zajistit, aby rovnocenná práva udělily i třetí osoby podílející se na vynakládání finančních prostředků Unie. Třetí země přidružené k programu udělí nezbytná práva a potřebný přístup příslušné schvalující osobě, úřadu OLAF a Účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své příslušné pravomoci.

(28) Program má být prováděn v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) [XXX]* [nařízení o výkonnostním rámci pro rozpočet], které stanoví pravidla pro rámec pro sledování rozpočtových výdajů a výkonnost rozpočtu, včetně pravidel pro zajištění jednotného uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ a zásady rovnosti žen a mužů podle čl. 33 odst. 2 písm. d) a f) nařízení (EU, Euratom) 2024/2509, pravidel pro monitorování a vykazování výkonnosti programů a činností Unie, pravidel pro zřízení portálu pro financování z prostředků Unie, pravidel pro hodnocení programů, jakož i dalších horizontálních ustanovení použitelných na všechny programy Unie, jako jsou pravidla týkající se informací, komunikace a viditelnosti.

(29) Podle čl. 85 odst. 1 rozhodnutí Rady (EU) 2021/1764[23] jsou osoby a subjekty usazené v zámořských zemích a územích způsobilé k získání finančních prostředků s výhradou pravidel a cílů programu a případných režimů použitelných na členský stát, s nímž jsou příslušné zámořské země nebo území spojeny.

(30) Program by měl respektovat práva osob se zdravotním postižením a zejména pro ně zajistit přístupnost, především v odvětví dopravy.

(31) Program by měl být otevřen spolupráci se třetími zeměmi, pokud je to v zájmu Unie. V tomto rozsahu může Unie plně nebo částečně přidružit třetí země k činnostem, které jsou součástí programu. Přidružení by mělo být podmíněno spravedlivou rovnováhou mezi příspěvky dané třetí země a výhodami pro ni a mělo by zajistit ochranu finančních a bezpečnostních zájmů Unie.

(32) Za účelem náležitého zohlednění vývoje v souvislosti s rozvojem transevropské sítě by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud jde o změny orientačního seznamu projektů společného zájmu v příloze tohoto nařízení. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů[24]. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.

---

22 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům porušujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29).

23 Rozhodnutí Rady (EU) 2021/1764 ze dne 5. října 2021 o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii včetně vztahů mezi Evropskou unií na jedné straně a Grónskem a Dánským královstvím na straně druhé (rozhodnutí o přidružení zámoří včetně Grónska) (Úř. věst. L 355, 7.10.2021, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj).

24 Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

(33) Ustanovení čl. 12 odst. 2 nařízení (EU) 2021/1153 zmocňuje Komisi k přijímání prováděcích aktů, které stanoví požadavky na infrastrukturu vztahující se na určité kategorie akcí v oblasti infrastruktury dvojího užití. Na tomto základě bylo přijato prováděcí nařízení Komise (EU) 2021/1328[25]. V návaznosti na revizi právního rámce přijetím nařízení (EU) 2024/1679 a s cílem zajistit možnost další aktualizace požadavků na infrastrukturu nezávisle na omezeném trvání tohoto nařízení by se v uvedeném aktu mělo stanovit zmocnění k přijímání prováděcích aktů, kterými se stanoví požadavky na infrastrukturu vztahující se na určité kategorie akcí v oblasti infrastruktury dvojího užití. Nařízení (EU) 2024/1679 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno tak, aby zmocňovalo Komisi k přijímání prováděcích aktů za uvedeným účelem.

(34) Nařízení (EU) 2021/1153 by mělo být zrušeno s účinkem ode dne 1. ledna 2028,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět

Tímto nařízením se zřizuje Nástroj pro propojení Evropy (dále jen „program“) a stanoví se jím cíle programu, jeho rozpočet na období 2028–2034, formy financování z prostředků Unie a pravidla pro poskytování tohoto financování.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se použijí následující definice:

1. „akcí“ se rozumí jakákoli činnost, která byla uznána za finančně a technicky nezávislou, má stanovený časový rámec a je nezbytná pro realizaci projektu;
2. „transevropskou dopravní sítí“ se rozumí transevropská dopravní síť uvedená v nařízení (EU) 2024/1679;
3. „projektem společného zájmu“ se rozumí projekt společného zájmu podle definice v čl. 3 bodě 1 nařízení (EU) 2024/1679 nebo v čl. 2 bodě 5 nařízení (EU) 2022/869;
4. „udržitelnou transevropskou dopravní sítí“ se rozumí transevropská dopravní síť splňující požadavky stanovené v článcích 5 a 45 nařízení (EU) 2024/1679;
5. „inteligentní transevropskou dopravní sítí“ se rozumí transevropská dopravní síť splňující požadavky stanovené v článcích 43 a 45 nařízení (EU) 2024/1679;
6. „odolnou transevropskou dopravní sítí“ se rozumí transevropská dopravní síť splňující požadavky stanovené v článku 46 nařízení (EU) 2024/1679;
7. „vojenskou mobilitou“ se rozumí schopnost Evropské unie a jejích členských států rychle a účinně přepravovat, přesouvat a rozmísťovat vojenský personál, vybavení a

[25] Prováděcí nařízení Komise (EU) 2021/1328 ze dne 10. srpna 2021, kterým se stanoví požadavky na infrastrukturu použitelné na určité kategorie akcí v oblasti infrastruktury dvojího užití podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1153 (Úř. věst. L 288, 11.8.2021, s. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/1328/oj).

zásoby v rámci hranic členských států a přes jejich hranice, což zajišťuje včasnou a účinnou reakci ozbrojených sil členských států;

8. „studiemi“ se rozumějí činnosti potřebné pro přípravu realizace projektu, například přípravné a mapovací studie, studie proveditelnosti, hodnotící, ověřovací a validační studie, a to i v podobě softwaru, a jakákoli jiná technická podpůrná opatření, včetně akcí předcházejících definování a vypracování projektu a rozhodnutí o jeho financování, jako jsou obhlídky dotčených ploch a příprava finančního balíčku;

9. „pracemi“ se rozumí nákup, dodávka a zavedení součástí, systémů a služeb včetně softwaru, provádění rozvojových, stavebních a instalačních činností v souvislosti s projektem, přejímka zařízení a zahájení projektu;

10. „projektem ve společném zájmu“ se rozumí projekt ve společném zájmu podle definice v čl. 2 bodě 6 nařízení (EU) 2022/869;

11. „přeshraničním projektem v oblasti energie z obnovitelných zdrojů“ se rozumí:

a) projekt výroby energie z obnovitelných zdrojů, který je zahrnut do dohody o spolupráci ve smyslu článků 8, 9, 11 nebo 13 směrnice (EU) 2018/2001;

b) projekt skladování energie, včetně společného skladování energie ve smyslu čl. 2 bodu 44d směrnice (EU) 2018/2001, který podporuje integraci energie z obnovitelných zdrojů do energetického systému Unie, s výjimkou zařízení pro skladování energie ve smyslu přílohy II bodu 1 písm. c) nařízení (EU) 2022/869, a který je součástí podobného ujednání mezi dvěma nebo více členskými státy nebo mezi jedním nebo více členskými státy a jednou nebo více třetími zeměmi.

Článek 3

Cíle programu

1. Obecnými cíli programu jsou vybudování, rozvoj, zabezpečení, modernizace a dokončení transevropských sítí v odvětvích dopravy a energetiky se záměrem podpořit fungující jednotný trh a posílit soudržnost; usnadnit vojenskou mobilitu v transevropských dopravních sítích; usnadnit přeshraniční spolupráci v oblasti výroby energie z obnovitelných zdrojů a usnadnit součinnost mezi odvětvími dopravy a energetiky.

2. Program má tyto specifické cíle:

a) v odvětví dopravy:

i) přispívat k rozvoji projektů společného zájmu týkajících se propojených, interoperabilních, dekarbonizovaných, inteligentních, bezpečných, udržitelných, odolných, zabezpečených a multimodálních dopravních sítí v souladu s nařízením (EU) 2024/1679, zejména prostřednictvím:

1) akcí týkajících se projektů společného zájmu s přeshraničním rozměrem, kterými se realizuje transevropská dopravní síť, včetně akcí na orientačních úsecích uvedených v příloze tohoto nařízení;

2) akcí týkajících se projektů společného zájmu s rozměrem Unie, které se vztahují k dokončení inteligentní, odolné, dekarbonizované a udržitelné transevropské dopravní sítě;

3) akcí týkajících se projektů společného zájmu s přeshraničním rozměrem se třetími zeměmi, které realizují transevropskou dopravní síť v souladu s článkem 9 nařízení (EU) 2024/1679;

ii) přizpůsobit části transevropské dopravní sítě pro dvojí užití dopravní infrastruktury s cílem zlepšit civilní i vojenskou mobilitu se zaměřením na čtyři prioritní koridory vojenské mobility EU, které členské státy určily v příloze II Vojenských požadavků pro vojenskou mobilitu v rámci Unie a mimo ni, jak je schválila Rada dne 18. března 2025 v dokumentu ST 6728/25 ADD1;

b) v odvětví energetiky:

i) přispívat k rozvoji projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu, jak je stanoveno v článku 18 nařízení (EU) 2022/869, s cílem podpořit dokončení energetické unie, integraci účinného a konkurenceschopného vnitřního trhu s energií a interoperabilitu sítí napříč hranicemi a odvětvími, usnadnit dekarbonizaci hospodářství, podpořit energetickou účinnost a zajistit odolnost a bezpečnost dodávek;

ii) usnadnit přeshraniční spolupráci v oblasti výroby energie z obnovitelných zdrojů prostřednictvím podpory přeshraničních projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů nebo prostřednictvím konkurenčních nabídek na nové projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů v rámci mechanismu Unie pro financování energie z obnovitelných zdrojů zřízeného článkem 33 nařízení (EU) 2018/1999, pokud jsou splněny podmínky uvedené v čl. 11 odst. 5 tohoto nařízení, s cílem dosáhnout cílů Unie v oblasti dekarbonizace, konkurenceschopnosti, dokončení vnitřního trhu s energií, odolnosti a bezpečnosti dodávek nákladově efektivním způsobem.

Článek 4

Rozpočet

1. Orientační finanční krytí pro provádění programu na období 2028–2034 činí 81 428 000 000 EUR v běžných cenách.

2. Orientační rozdělení částky uvedené v odstavci 1 je následující:

a) 51 515 000 000 EUR na specifické cíle v oblasti dopravy a vojenské mobility uvedené v čl. 3 odst. 2 písm. a);

b) 29 912 000 000 EUR na specifické cíle v oblasti energetiky uvedené v čl. 3 odst. 2 písm. b).

3. Rozpočtové závazky na činnosti, jejichž rozsah přesahuje jeden rozpočtový rok, mohou být rozloženy do ročních splátek v několikaletém období.

4. Ke krytí nezbytných výdajů a řízení akcí nezavršených do skončení programu lze prostředky zapsat i do rozpočtu Unie na období po roce 2034.

5. Finanční krytí uvedené v odstavci 1 tohoto článku a částky dodatečných zdrojů podle článku 5 lze rovněž použít na technickou a správní pomoc sloužící k provádění programu a pokynů specifických pro dané odvětví uvedených v nařízení (EU)

2024/1679 nebo nařízení (EU) 2022/869, jako jsou přípravné, monitorovací, kontrolní, auditní a hodnoticí činnosti, systémy a platformy informačních technologií na úrovni organizace, informační a komunikační činnosti včetně institucionální komunikace o politických prioritách Unie, a na veškerou další technickou a správní pomoc nebo výdaje související se zaměstnanci, které Komisi vzniknou v souvislosti s řízením programu.

Článek 5

Dodatečné zdroje

1. Členské státy, orgány, instituce a jiné subjekty Unie, třetí země, mezinárodní organizace, mezinárodní finanční instituce nebo jiné třetí strany mohou na program poskytnout dodatečné finanční nebo nefinanční příspěvky, aniž jsou dotčeny články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU. Dodatečné finanční příspěvky představují vnější účelově vázané příjmy ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. a), d) nebo e) nebo čl. 21 odst. 5 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.

2. Na žádost členských států mohou být na program poskytnuty zdroje, jež jim byly přiděleny v rámci sdíleného řízení. Komise tyto zdroje vynakládá přímo nebo nepřímo v souladu s čl. 62 odst. 1 písm. a) nebo c) nařízení (EU, Euratom) 2024/2509. Jsou dodatečné k částce uvedené v čl. 4 odst. 1 tohoto nařízení. Tyto zdroje se použijí ve prospěch dotčeného členského státu. Nepřijme-li Komise ve vztahu k dodatečným částkám, které byly na program takto poskytnuty, právní závazek v rámci přímého nebo nepřímého řízení, mohou být odpovídající nepřidělené částky na žádost dotčeného členského státu převedeny zpět do jednoho nebo více příslušných zdrojových programů nebo programů, které na ně navazují.

Článek 6

Alternativní, kombinované a kumulativní financování

1. Program se provádí v koordinaci s dalšími programy Unie. Na akci, na niž byl obdržen příspěvek Unie z jiného programu, lze obdržet příspěvek i v rámci tohoto programu. Na odpovídající příspěvek se vztahují pravidla příslušného programu Unie anebo lze ve vztahu ke všem příspěvkům v rámci programu použít jediný soubor pravidel a přijmout jediný právní závazek. Je-li příspěvek Unie založen na způsobilých nákladech, nepřekročí kumulativní podpora z rozpočtu Unie celkové způsobilé náklady akce a lze ji vypočítat na poměrném základě v souladu s dokumenty, které stanoví podmínky podpory.

2. Udělovací řízení v rámci programu mohou být vedena v rámci přímého nebo nepřímého řízení společně s členskými státy, orgány, institucemi a jinými subjekty Unie, třetími zeměmi, mezinárodními organizacemi, mezinárodními finančními institucemi nebo jinými třetími stranami (dále jen „partneři společného udělovacího řízení“) pod podmínkou, že je zajištěna ochrana finančních zájmů Unie. Na tato řízení se vztahuje jediný soubor pravidel a vedou k přijetí jediného právního závazku. Za tímto účelem mohou partneři společného udělovacího řízení poskytnout na program zdroje v souladu s článkem 5 tohoto nařízení anebo mohou být partneři v příslušných případech pověřeni prováděním udělovacího řízení v souladu s čl. 62 odst. 1 písm. c) nařízení (EU, Euratom) 2024/2509. V rámci společného udělovacího

řízení mohou být zástupci partnerů společného udělovacího řízení rovněž členy hodnotícího výboru uvedeného v čl. 153 odst. 3 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.

Článek 7

Třetí země přidružené k programu

1. Program může být otevřen účasti následujících třetích zemí prostřednictvím úplného nebo částečného přidružení v souladu s cíli stanovenými v článku 3 a v souladu s příslušnými mezinárodními dohodami nebo rozhodnutími přijatými v rámci těchto dohod, které se vztahují na:

    a) členy Evropského sdružení volného obchodu, kteří jsou členy Evropského hospodářského prostoru, jakož i evropské mikrostáty;

    b) přistupující a kandidátské země a potenciální kandidáty;

    c) země evropské politiky sousedství;

    d) jiné třetí země.

2. Dohody o přidružení týkající se účasti na programu:

    a) zajišťují spravedlivou rovnováhu mezi příspěvky třetí země, která se programu účastní, a výhodami pro ni;

    b) stanoví podmínky účasti na programech, včetně výpočtu finančních příspěvků na program a na jeho obecné správní náklady sestávajících z provozního příspěvku a poplatku za účast;

    c) nesvěřují dané třetí zemi v rámci programu žádnou rozhodovací pravomoc;

    d) zaručují práva Unie zajistit řádné finanční řízení a chránit své finanční zájmy;

    e) v příslušných případech zajišťují ochranu zájmů Unie v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku.

Pro účely písmena d) udělí třetí země nezbytná práva a potřebný přístup podle nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 a (EU, Euratom) č. 883/2013 a zaručí, že rozhodnutí o výkonu, která ukládají peněžitý závazek na základě článku 299 Smlouvy o fungování EU, a rozsudky a usnesení Soudního dvora Evropské unie jsou vykonatelné.

Článek 8

Provádění a formy financování z prostředků Unie

1. Program se provádí v souladu s nařízením (EU, Euratom) 2024/2509, a to v rámci přímého řízení, nebo v rámci nepřímého řízení se subjekty uvedenými v čl. 62 odst. 1 písm. c) uvedeného nařízení.

2. Finanční prostředky Unie mohou být poskytnuty v jakékoli formě v souladu s nařízením (EU, Euratom) 2024/2509, zejména ve formě grantů, cen, zadání veřejné zakázky a nefinančních darů.

3. Pokud je podpora Unie poskytována ve formě rozpočtové záruky nebo finančního nástroje, a to i v kombinaci s nevratnou podporou v rámci operace kombinování

zdrojů, poskytuje se výhradně prostřednictvím nástroje InvestEU Evropského fondu pro konkurenceschopnost (ECF) nebo prováděcího mechanismu nástroje Globální Evropa a provádí se v souladu s použitelnými pravidly nástroje InvestEU ECF a prováděcího mechanismu nástroje Globální Evropa prostřednictvím dohod uzavřených pro daný druh podpory v rámci nástroje InvestEU ECF nebo prováděcích mechanismů nástroje Globální Evropa.

4. Podpora Unie ve formě rozpočtové záruky se poskytuje do výše maximální částky rozpočtové záruky stanovené nařízením o ECF nebo nařízením o nástroji Globální Evropa.

5. Využívá-li program nástroj InvestEU ECF nebo prováděcí mechanismus nástroje Globální Evropa, zajistí tvorbu rezerv na rozpočtovou záruku a financování finančních nástrojů, a to i v případě kombinace s nevratnou podporou v podobě operace kombinování zdrojů.

Článek 9

Způsobilost

1. Kritéria způsobilosti se stanoví na podporu dosažení cílů stanovených v článku 3 tohoto nařízení a v souladu s nařízením (EU, Euratom) 2024/2509.

2. V udělovacích řízeních v rámci přímého nebo nepřímého řízení může být pro poskytování nebo přijímání podpory Unie způsobilý jeden nebo více z těchto právních subjektů:

   a) subjekty usazené v některém členském státě;

   b) subjekty usazené v přidružené třetí zemi;

   c) mezinárodní organizace;

   d) jiné subjekty usazené v nepřidružených třetích zemích, jestliže má financování těchto subjektů zásadní význam pro provedení akce a přispívá k cílům stanoveným v článku 3.

3. Nad rámec čl. 168 odst. 2 a 3 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 se mohou mechanismů zadávání veřejných zakázek stanovených v čl. 168 odst. 2 a 3 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 případně účastnit a využívat je přidružené třetí země uvedené v čl. 7 odst. 1 tohoto nařízení. Na zúčastněné přidružené třetí země se použijí obdobně pravidla platná pro členské státy.

4. Na udělovací řízení, která mají vliv na bezpečnost nebo veřejný pořádek, zejména pokud jde o strategická aktiva a zájmy Unie nebo jejích členských států, se vztahují omezení v souladu s článkem 136 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509. V souladu s článkem 136 finančního nařízení se na vysoce rizikové dodavatele z bezpečnostních důvodů vztahují omezení způsobilosti v souladu s právem EU.

5. Posouzení návrhů z hlediska kritérií pro udělení grantu v příslušných případech zajistí, aby navrhované akce uvedené v čl. 3 odst. 2 písm. a) tohoto nařízení byly v souladu s pracovními plány koridoru a prováděcími akty uvedenými v článcích 54 a 55 nařízení (EU) 2024/1679 a zohledňovaly poradní stanovisko odpovědného evropského koordinátora podle čl. 52 odst. 9 uvedeného nařízení.

6. Návrhy na granty jsou předkládány jedním nebo více členskými státy nebo se souhlasem členských států dotčených projektem společného zájmu nebo projektem ve společném zájmu.

7. Postupy pro udělování grantů nebo jejich části, které jsou již plně financovány z jiných veřejných nebo soukromých zdrojů, s výjimkou příspěvků Unie v rámci synergických akcí podle článku 6, nejsou způsobilé pro financování.

8. Pracovní program podle článku 110 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 nebo dokumenty související s udělovacím řízením může/mohou kritéria způsobilosti stanovená v tomto nařízení blíže upřesnit nebo může/mohou pro specifické akce stanovit další kritéria způsobilosti.

Článek 10

Doplňková pravidla pro granty

1. Kromě důvodů pro snížení uvedených v čl. 132 odst. 4 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 může být částka grantu snížena za následujících podmínek:

   a) v případě studií, pokud akce nebyla zahájena do jednoho roku ode dne zahájení uvedeného v grantové dohodě;

   b) v případě prací, pokud akce nebyla zahájena do dvou let ode dne zahájení uvedeného v grantové dohodě;

   c) při přezkumu pokroku dosaženého při provádění akce bylo zjištěno, že v tomto provádění došlo k tak významnému zpoždění, že cílů akce pravděpodobně nebude dosaženo.

2. Grantová dohoda může být změněna nebo ukončena na základě podmínek uvedených v odstavci 1.

3. Dostupné prostředky na závazky vyplývající z použití odstavce 1 nebo 2 se poskytnou v rámci tohoto programu.

4. Aniž je dotčeno případné použití výběrových řízení podle čl. 192 odst. 1 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 a nad rámec článku 198 uvedeného nařízení, může pracovní program uvedený v článku 12 tohoto nařízení v případech, kdy je to řádně odůvodněno s ohledem na potřebu usnadnit dokončení globálního projektu, upřesnit akci a příjemce a stanovit částku, do jejíž výše mohou být předkládány návrhy na prodloužení probíhajících nebo dokončených akcí v rámci programu, přičemž je zajištěno rovné zacházení a transparentnost v souladu s článkem 191 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509. Udělení grantu na probíhající akce může mít podobu změny původní akce přidáním nových činností a zvýšením maximálního příspěvku Unie. Prostředky na závazky uvedené v odstavci 3 tohoto článku se použijí na pokrytí částek vyhrazených v pracovním programu pro tato udělení grantu.

5. U studií nepřekročí částka finanční podpory Unie 50 % celkových způsobilých nákladů.

6. V případě prací týkajících se specifického cíle uvedeného v čl. 3 odst. 2 písm. a) nepřekročí výše finanční podpory Unie 50 % celkových způsobilých nákladů. U akcí, které se konají v členských státech s HND na obyvatele nižším než 90 % HND Unie, nesmí výše finanční podpory Unie překročit 75 % celkových způsobilých nákladů.

7. Pro práce související se specifickými cíli uvedenými v čl. 3 odst. 2 písm. b) platí následující:

a) částka finanční podpory Unie nepřekročí 50 % celkových způsobilých nákladů;

b) v případě akcí přispívajících k rozvoji projektů společného zájmu, které na základě důkazů uvedených v čl. 18 odst. 2 nařízení (EU) 2022/869 zajišťují vysoký stupeň regionální nebo celounijní bezpečnosti dodávek, upevňují solidaritu Unie nebo nabízejí vysoce inovativní řešení, lze míry spolufinancování uvedené v písmenu a) zvýšit až na 75 % celkových způsobilých nákladů.

8. Na práce v odvětví dopravy a energetiky prováděné v nejvzdálenějších regionech se použije specifická maximální míra spolufinancování ve výši 60 %.

9. Podpora poskytovaná v rámci programu urychluje nebo zvyšuje investice tím, že přiměřeným způsobem řeší selhání trhu nebo neoptimální investiční situace při současném zamezení zdvojování nebo vytěsňování a podněcuje soukromé financování, a má přidanou hodnotu Unie.

Článek 11

Přeshraniční projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů

1. Komise provádí alespoň jednou ročně výběr přeshraničních projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů na základě kritérií a postupu stanovených v tomto článku, v aktu v přenesené pravomoci uvedeném v odstavci 4 tohoto článku a v souvisejícím pracovním programu uvedeném v článku 12.

2. Přeshraniční projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů by měly přinést úspory nákladů na zavádění energie z obnovitelných zdrojů v celé Unii nebo jiné výhody pro integraci systému, bezpečnost dodávek, konkurenceschopnost nebo inovace ve srovnání s podobným projektem realizovaným pouze jedním ze zúčastněných členských států nebo třetí zemí.

3. V případě grantů na práce by měl žadatel prokázat potřebu překonat selhání trhu nebo finanční překážky, jako je nedostatečná obchodní životaschopnost, vysoké počáteční náklady nebo nedostatek tržního financování.

4. Do (den, měsíc, rok) (nebo 12 měsíců po vstupu tohoto aktu v platnost) přijme Komise akt v přenesené pravomoci v souladu s článkem 14, kterým doplní toto nařízení stanovením zvláštních kritérií a postupu pro výběr přeshraničních projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů.

5. Komise může rozhodnout o přidělení rozpočtových prostředků programu určených na přeshraniční projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů mechanismu Unie pro financování energie z obnovitelných zdrojů zřízenému článkem 33 nařízení (EU) 2018/1999, pokud může dosáhnout specifického cíle uvedeného v čl. 3 odst. 2 písm. b) bodě ii) tohoto nařízení a pokud může přispět ke snížení kapitálových nákladů na projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů. Celkový příspěvek na období od 1. ledna 2028 do 31. prosince 2034 nepřesáhne 5 % rozpočtu tohoto programu určeného na specifické cíle uvedené v čl. 3 odst. 2 písm. b).

Článek 12

Pracovní program

1. Program se provádí prostřednictvím pracovních programů uvedených v článku 110 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.
2. Pracovní programy v příslušných případech stanoví činnosti a související částky podpory Unie, které mají být prováděny prostřednictvím nástroje InvestEU ECF a prováděcího mechanismu nástroje Globální Evropa.
3. Pracovní programy přijme Komise prostřednictvím prováděcích aktů. Tyto prováděcí akty se přijímají poradním postupem stanoveným v čl. 15 odst. 3.

Článek 13

Akty v přenesené pravomoci

S výhradou čl. 172 druhého pododstavce Smlouvy o fungování EU je Komise zmocněna k přijímání aktů v přenesené pravomoci v souladu s článkem 15 tohoto nařízení za účelem změny přílohy tohoto nařízení, pokud jde o orientační seznam projektů.

Článek 14

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 11 odst. 4 a článku 13 je svěřena Komisi do 31. prosince 2034.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 11 odst. 4 a článku 13 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku dnem následujícím po jeho zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.

   Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
5. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 11 odst. 4 a článku 13 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce. Zástupci třetích zemí nebo mezinárodních organizací se neúčastní jednání o otázkách souvisejících s čl. 12 odst. 3 tohoto nařízení.

Článek 15

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.

2. V záležitostech týkajících se cílů uvedených v čl. 3 odst. 2 písm. a) se výbor schází v tomto složení: „Dopravní sekce Nástroje pro propojení Evropy“.

   V záležitostech týkajících se cílů uvedených v čl. 3 odst. 2 písm. b) se výbor schází v tomto složení: „Energetická sekce Nástroje pro propojení Evropy“.

3. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 4 nařízení (EU) č. 182/2011.

4. Má-li být o stanovisku výboru rozhodnuto písemným postupem, ukončuje se tento postup bez výsledku, pokud o tom ve lhůtě pro vydání stanoviska rozhodne předseda výboru nebo pokud o to požádá prostá většina členů výboru.

5. V souladu s mezinárodními dohodami uzavřenými Unií mohou k účasti na zasedáních výboru být za podmínek stanovených jeho jednacím řádem přizváni jako pozorovatelé zástupci třetích zemí nebo mezinárodních organizací, přičemž se vezmou v potaz bezpečnost a veřejný pořádek Unie nebo jejích členských států. Zástupci třetích zemí nebo mezinárodních organizací se neúčastní jednání o záležitostech souvisejících s článkem 9 tohoto nařízení.

Článek 16

Změna nařízení (EU) 2024/1679

V článku 48 nařízení (EU) 2024/1679 se doplňuje nový odstavec 3, který zní:

„3. Komise může přijmout prováděcí akt, který stanoví požadavky na infrastrukturu vztahující se na určité kategorie infrastruktury, jež řeší jak civilní, tak obranné potřeby („infrastruktura dvojího užití“).

Tento prováděcí akt se přijme přezkumným postupem podle čl. 61 odst. 3.“

Článek 17

Zrušení

Nařízení (EU) 2021/1153 se zrušuje s účinkem ode dne 1. ledna 2028.

Článek 18

Přechodná ustanovení

1. Tímto nařízením není dotčeno pokračování ani změna příslušných akcí až do jejich ukončení podle nařízení (EU) č. 1316/2013 a (EU) 2021/1153, která se na příslušné akce použijí až do jejich ukončení.

2. Finanční krytí programu může zahrnovat i výdaje na technickou a správní pomoc nezbytné pro zajištění přechodu mezi tímto programem a opatřeními přijatými podle nařízení (EU) 2021/1153.

Článek 19

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. ledna 2028.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předseda/předsedkyně	*předseda/předsedkyně*

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ A DIGITÁLNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU ... 3
1.1. Název návrhu/podnětu ... 3
1.2. Příslušné oblasti politik ... 3
1.3. Cíle ... 3
1.3.1. Obecné cíle ... 3
1.3.2. Specifické cíle ... 3
1.3.3. Očekávané výsledky a dopady ... 3
1.3.4. Ukazatele výkonnosti ... 3
1.4. Návrh/podnět se týká: ... 4
1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu ... 4
1.5.1. Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu ... 4
1.5.2. Přidaná hodnota ze zapojení EU (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto oddílu se „přidanou hodnotou ze zapojení EU“ rozumí hodnota plynoucí z akce Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států. ... 4
1.5.3. Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti ... 4
1.5.4. Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji ... 5
1.5.5. Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků ... 5
1.6. Doba trvání návrhu/podnětu a jeho finančního dopadu ... 6
1.7. Předpokládaný způsob plnění rozpočtu ... 6
2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ ... 8
2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv ... 8
2.2. Systémy řízení a kontroly ... 8
2.2.1. Odůvodnění navrhovaných způsobů plnění rozpočtu, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie ... 8
2.2.2. Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění ... 8
2.2.3. Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr mezi náklady na kontroly a hodnotou souvisejících spravovaných finančních prostředků) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce) ... 8
2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí ... 9
3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU ... 10
3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky ... 10
3.2. Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky ... 12

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky 12
3.2.1.1. Prostředky ze schváleného rozpočtu 12
3.2.1.2. Prostředky z vnějších účelově vázaných příjmů 17
3.2.2. Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků 22
3.2.3. Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky 24
3.2.3.1. Prostředky ze schváleného rozpočtu 24
3.2.3.2. Prostředky z vnějších účelově vázaných příjmů 24
3.2.3.3. Prostředky celkem 24
3.2.4. Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů 25
3.2.4.1. Financované ze schváleného rozpočtu 25
3.2.4.2. Financované z vnějších účelově vázaných příjmů 26
3.2.4.3. Potřeby v oblasti lidských zdrojů celkem 26
3.2.5. Odhadovaný dopad na investice související s digitálními technologiemi 28
3.2.6. Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem 28
3.2.7. Příspěvky třetích stran 28
3.3. Odhadovaný dopad na příjmy 29
4. DIGITÁLNÍ ROZMĚR 29
4.1. Požadavky digitálního významu 30
4.2. Data 30
4.3. Digitální řešení 31
4.4. Posouzení interoperability 31
4.5. Opatření na podporu digitálního provádění 32

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Nástroj pro propojení Evropy na období 2028–2034, mění nařízení (EU) 2024/1679 a zrušuje nařízení (EU) 2021/1153

1.2. Příslušné oblasti politik

Evropské strategické investice

1.3. Cíle

1.3.1. Obecné cíle

Obecnými cíli programu jsou budování, rozvoj, zabezpečení, modernizace a dokončení transevropských sítí v odvětví dopravy a energetiky, usnadnění vojenské mobility v transevropských dopravních sítích, usnadnění přeshraniční spolupráce v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a usnadnění synergií mezi odvětvími dopravy a energetiky.

1.3.2. Specifické cíle

Specifický cíl

Specifické cíle v odvětví dopravy v rámci CEF jsou:

1) přispívat k rozvoji projektů společného zájmu týkajících se propojených, interoperabilních, inteligentních, udržitelných, odolných a multimodálních dopravních sítí v souladu s nařízením (EU) 2024/1679, zejména prostřednictvím:

– akcí týkajících se projektů společného zájmu s přeshraničním rozměrem, kterými se realizuje transevropská dopravní síť, včetně akcí na úsecích orientačně uvedených v příloze,

– akcí týkajících se projektů společného zájmu s rozměrem Unie, které se týkají dokončení inteligentní, odolné a udržitelné transevropské dopravní sítě,

– akcí týkajících se projektů společného zájmu s přeshraničním rozměrem s třetími zeměmi, které realizují transevropskou dopravní síť v souladu s článkem 9 nařízení (EU) 2024/1679;

2) přizpůsobit části transevropské dopravní sítě dvojímu užití dopravní infrastruktury s cílem zlepšit civilní i vojenskou mobilitu.

Specifické cíle v odvětví energetiky:

1) přispívat k rozvoji projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu, jak je stanoveno v článku 18 nařízení (EU) 2022/869, s cílem podpořit dokončení energetické unie, integraci účinného a konkurenceschopného vnitřního trhu s energií a interoperabilitu sítí napříč hranicemi a odvětvími, usnadnit dekarbonizaci hospodářství, podpořit energetickou účinnost a zajistit bezpečnost dodávek;

2) usnadnit přeshraniční spolupráci v oblasti energie z obnovitelných zdrojů prostřednictvím podpory přeshraničních projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů nebo prostřednictvím konkurenčních nabídek na nové projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů v rámci mechanismu Unie pro financování energie z obnovitelných zdrojů zřízeného článkem 33 nařízení (EU) 2018/1999 s cílem

dosáhnout cílů Unie v oblasti dekarbonizace, konkurenceschopnosti, dokončení vnitřního trhu s energií a bezpečnosti dodávek nákladově efektivním způsobem.

1.3.3. Očekávané výsledky a dopady

Upřesněte účinky, které by návrh/podnět měl mít na příjemce / cílové skupiny.

V oblasti dopravy je cílem CEF přispět k dokončení transevropské dopravní sítě (dále jen „TEN-T“) se zaměřením na dokončení hlavní sítě do roku 2030 a rozšířené hlavní sítě do roku 2040. V této souvislosti se CEF zaměří zejména na infrastrukturní projekty s výrazným přeshraničním rozměrem. CEF rovněž pomůže zavést interoperabilní a inteligentní řešení mobility v síti TEN-T (například zavedením evropských systémů řízení dopravy) a usnadní přechod EU k udržitelné mobilitě (například zavedením dodávek elektřiny pro plavidla v přístavech sítě TEN-T z pevniny). CEF může rovněž zvýšit propojení s třetími zeměmi prostřednictvím rozvoje přeshraničních úseků koridorů sítě TEN-T do kandidátských zemí. Kromě toho CEF napomůže přizpůsobení částí sítě TEN-T dvojímu užití dopravní infrastruktury s cílem zlepšit civilní i vojenskou mobilitu.

Energetická složka CEF je nedílnou součástí rámce politiky transevropských energetických sítí (TEN-E), která se zaměřuje na propojení energetických systémů členských států EU. Poskytuje finanční podporu projektům s nejvyšší přidanou hodnotou pro Unii, které mají významný přeshraniční dopad. Energetická složka CEF rovněž podporuje přeshraniční spolupráci v oblasti energie z obnovitelných zdrojů prostřednictvím finančních prostředků poskytovaných na příslušné projekty.

Energetická složka CEF podporuje realizaci klíčových přeshraničních projektů, které přispívají k: lepšímu propojení sítí členských států pro elektřinu, vodík a CO_2, digitalizaci energetických sítí, rozvoji sítí na moři a integraci skladovacích kapacit a elektrolyzérů do těchto sítí. Ty následně umožní integraci rostoucího podílu obnovitelných zdrojů energie a systémovou integraci napříč energetickými vektory, což povede k dekarbonizaci energetického systému, bezpečným a cenově dostupným dodávkám energie pro spotřebitele, lepší integraci trhu a konkurenceschopnosti průmyslu.

Tím, že CEF poskytuje podporu přeshraničním projektům přímo na úrovni EU, pomáhá překonat koordinační problémy vyplývající z toho, že projekty spadají pod více jurisdikcí. Díky svému účinnému způsobu fungování řeší CEF selhání trhu a pomáhá získávat další investice a finanční prostředky z jiných zdrojů, jako jsou státní rozpočty, vnitrostátní systémy energetických sazeb a zejména soukromý sektor, a to s využitím celé škály nástrojů, které jsou k dispozici podle finančního nařízení. CEF je osvědčeným nástrojem pro předkladatele projektů přeshraniční infrastruktury, protože poskytuje jedno kontaktní místo, jednu grantovou dohodu a jeden soubor pravidel, která je třeba dodržovat i pro systém monitorování a auditu.

1.3.4. Ukazatele výkonnosti

Upřesněte ukazatele pro sledování pokroku a dosažených výsledků.

Program se provádí v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) [XXX]* [nařízení o výkonnostním rámci pro rozpočet], které stanoví pravidla pro sledování výdajů a výkonnostní rámec pro rozpočet. Nařízení obsahuje soubor oblastí intervence s ukazateli, které se použijí pro příslušné investice do dopravní a energetické infrastruktury prováděné v rámci CEF.

1.4. Návrh/podnět se týká:

☐ nové akce

☐ nové akce následující po pilotním projektu / přípravné akci[30]

☒ prodloužení stávající akce

☐ sloučení jedné či více akcí v jinou/novou akci nebo přesměrování jedné či více akcí na jinou/novou akci

1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1. Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu

V návaznosti na pozitivní zkušenost s prováděním CEF v oblasti dopravy a energetiky od roku 2014 předkládá Komise v kontextu přípravy víceletého finančního rámce (VFR) na období po roce 2027 návrh navazujícího programu CEF. Program se zaměřuje na projekty s výrazným přeshraničním rozměrem a vysokou přidanou hodnotou EU, které vyžadují zvláštní řízení ze strany EU, aby byly prováděny koordinovaně mezi členskými státy na přeshraniční úrovni.

V odvětví dopravy přispívá CEF k dokončení hlavní sítě transevropské dopravní sítě (TEN-T) do roku 2030 a rozšířené hlavní sítě do roku 2040 prostřednictvím budování a modernizace infrastruktury, která je nezbytná pro bezproblémový průběh přeshraniční dopravy. To povede k vytvoření vysoce výkonné sítě pro přepravu cestujících a zboží. CEF rovněž podporuje přizpůsobení příslušných částí sítě TEN-T požadavkům na vojenskou mobilitu.

V odvětví energetiky přispívá CEF k rozvoji projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu, jak je stanoveno v článku 18 nařízení (EU) 2022/869, s cílem podpořit dokončení energetické unie, integraci účinného a konkurenceschopného vnitřního trhu s energií a interoperabilitu sítí napříč hranicemi a odvětvími, usnadnit dekarbonizaci hospodářství, podpořit energetickou účinnost a zajistit bezpečnost dodávek. Kromě toho CEF usnadňuje přeshraniční spolupráci v oblasti energie z obnovitelných zdrojů prostřednictvím přeshraničních projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů nebo výběrových řízení na nové projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů v rámci mechanismu Unie pro financování energie z obnovitelných zdrojů.

Program by měl být funkční od začátku příštího VFR v roce 2028. Podrobnosti o provádění programu, jako jsou harmonogramy výzev k předkládání návrhů, jejich téma a orientační rozpočet nebo podrobná pravidla způsobilosti a kritéria pro udělení grantu, budou stanoveny v pracovních programech. Zejména z dopravní složky CEF budou poslední prostředky přiděleny již v roce 2025 a předkladatelé velkých infrastrukturních projektů budou ve zbývajících letech současného VFR čelit nedostatku finančních prostředků. Včasné zahájení příštího CEF a včasné přidělení finančních prostředků EU příjemcům má proto zásadní význam.

Co se týče způsobu řízení programu, navrhuje se pokračovat v účinné a cílené realizaci za přímého řízení ze strany Komise. Případné obnovení pověření výkonné agentury, např. Evropské výkonné agentury pro klima, infrastrukturu a životní

[30] Uvedené v čl. 58 odst. 2 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

prostředí (CINEA) v rámci stávajícího VFR, bude záviset na výsledku analýzy nákladů a přínosů a na souvisejících rozhodnutích, která budou přijata.

1.5.2. *Přidaná hodnota ze zapojení EU (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto oddílu se „přidanou hodnotou ze zapojení EU“ rozumí hodnota plynoucí z akce Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.*

Článek 171 Smlouvy o fungování EU umožňuje Unii, aby definovala projekty společného zájmu v infrastruktuře transevropských sítí, zatímco na členských státech ponechá, aby si zvolily metody provádění. Tentýž článek zmocňuje Unii k podpoře takových projektů společného zájmu, jakož i projektů ve společném zájmu se třetími zeměmi.

Rozsah a druh problémů, na něž se CEF zaměřuje, výslovně vyžadují akci na úrovni Unie, protože ze své povahy mají celounijní charakter, a lze je tak účinněji řešit na úrovni Unie, což povede k celkovým větším přínosům, rychlejšímu provádění a snížení nákladů, pokud bude postup členských států koordinovat Komise. Financování Unií je také vhodným prostředkem k řešení problémů s financováním, kterým přeshraniční projekty obvykle čelí: nerovnoměrné rozdělení přínosů a nákladů na projekty mezi jednotlivé členské státy ztěžuje financování těchto projektů z vnitrostátních zdrojů financování.

Infrastruktura sítí TEN-T a TEN-E: Vzhledem ke své přeshraniční povaze vytvářejí projekty sítí TEN-T a TEN-E významné pozitivní externality na úrovni EU a podporují solidaritu mezi členskými státy, ale zároveň s sebou nesou specifické výzvy pro předkladatele projektů, jelikož spadají pod několik jurisdikcí a z důvodu problémů s koordinací a často asymetrického rozdělení nákladů a přínosů. Proto vyžadují podporu na úrovni EU. Pro bezproblémovou vojenskou mobilitu v rámci Unie je rovněž zapotřebí nástroj, který koordinuje financování napříč členskými státy.

Energie z obnovitelných zdrojů: Přeshraniční spolupráce mezi členskými státy nebo mezi členskými státy a třetími zeměmi v oblasti energie z obnovitelných zdrojů je klíčová pro dosažení cílů Unie v oblasti dekarbonizace, konkurenceschopnosti, dokončení vnitřního trhu s energií a zabezpečení dodávek nákladově efektivním způsobem. Pouze několik členských států však ve svých konečných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu předložených v souladu s nařízením (EU) 2018/1999 vysvětluje, jakým způsobem hodlají vytvořit rámec pro spolupráci na společných projektech s jedním nebo více členskými státy. Existuje riziko, že přeshraniční spolupráce zůstane bez finanční pomoci Unie na neoptimální úrovni.

Očekávaná vytvořená přidaná hodnota EU (*ex post*)

CEF zajišťuje přidanou hodnotu EU prostřednictvím rozvoje propojení v odvětví dopravy a energetiky a přeshraniční spolupráce v oblasti energie z obnovitelných zdrojů tím, že se zaměřuje na veřejné statky s evropským rozměrem a na projekty, které by se bez podpory EU neuskutečnily. Konkrétněji spočívá přidaná hodnota EU programu CEF v jeho schopnosti:

– nasměrovat veřejné a soukromé finance k cílům politiky EU,

– umožnit klíčové investice, u kterých jsou náklady hrazeny na vnitrostátní/místní úrovni, ale přínosy se projevují v evropském měřítku,

– urychlit přechod na nízkouhlíkovou, digitální a odolnou infrastrukturu.

Podpora EU z nového programu CEF se zaměřuje na opatření, která přinášejí nejvyšší přidanou hodnotu EU. Konkrétně:

V oblasti dopravy zahrnuje přeshraniční úseky a úzká místa především v hlavní a rozšířené hlavní síti TEN-T a projekty týkající se prioritních koridorů vojenské mobility EU.

V oblasti energetiky se CEF zaměřuje na zlepšení integrace trhu s energií a přeshraniční interoperability energetických sítí, dekarbonizaci, energetickou účinnost, odolnost a bezpečnost dodávek a na usnadnění přeshraniční spolupráce v oblasti energetiky včetně energie z obnovitelných zdrojů. Tyto přeshraniční projekty, které budou způsobilé pro financování ze složky CEF „Energetika“, představují chybějící články v rozvoji plně propojeného a dekarbonizovaného energetického systému, jelikož nejsou dostatečně podporovány či upřednostňovány členskými státy a provozovateli na vnitrostátní úrovni. CEF přispívá k realizaci těchto přeshraničních projektů tím, že podporuje specifické odvětvové činnosti ve formě studií a prací.

1.5.3. Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

Souběžně probíhá hodnocení *ex post* CEF na období 2014–2020 a průběžné hodnocení CEF na období 2021–2027 a práce na něm značně pokročila.

Předběžná zjištění obou hodnocení CEF potvrzují, že program doposud fungoval dobře. Koncepce nástroje je vhodná k řešení historicky nedostatečného financování přeshraniční infrastruktury s vysokou přidanou hodnotou EU, a to vyčleněním finančních prostředků na tyto projekty do zvláštního nástroje. Existuje dobrá provázanost s ostatními nástroji financování a politikami EU, zejména v oblasti dekarbonizace. Jeho model řízení využívající soutěžní výzvy k předkládání návrhů a přímé řízení finančních prostředků v centralizované agentuře je vhodný pro řešení potřeb programu a zajištění rovných podmínek pro žadatele. Financování z CEF je trvale považováno za nezbytné, protože umožňuje realizaci klíčových dopravních a energetických projektů, které by jinak měly značné zpoždění, omezený rozsah nebo by nebyly vůbec realizovány z důvodu nedostatečného vnitrostátního nebo soukromého financování. Kromě přímé finanční podpory poskytuje CEF také významný pákový efekt, neboť přitahuje další veřejný a soukromý kapitál a působí jako strategická kotva pro investice.

1.5.4. Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji

Tato iniciativa je součástí návrhu víceletého finančního rámce na období 2028–2034.

CEF by se měl zaměřit na podporu přeshraničních projektů v sítích TEN-T a TEN-E, jakož i na projekty zaměřené na bezproblémovou vojenskou mobilitu v celé Unii a projekty spolupráce v oblasti energie z obnovitelných zdrojů.

Investice členských států do sítě TEN-T v rámci jejich plánů národního a regionálního partnerství by měly doplňovat investice z CEF, zejména v případě vnitrostátních úseků, které navazují na přeshraniční spojení uvedená v příloze nařízení o CEF, a financovat vnitrostátní infrastrukturu energetických sítí a výrobu energie.

V oblasti energetiky mohou plány národního a regionálního partnerství posílit investice do energetické infrastruktury poskytované prostřednictvím CEF, například prostřednictvím investic do energetických aktiv, která nemají přeshraniční charakter, ale jsou stejně důležitá pro transformaci energetického odvětví.

Rozšíření koridorů sítě TEN-T do kandidátských zemí a dopravní a energetické infrastruktury ve třetích zemích by mělo být podporováno v úzké koordinaci s nástrojem Globální Evropa.

Program Horizont Evropa bude i nadále podporovat výzkum a inovace v odvětví dopravy a energetiky a bude úzce propojen s Evropským fondem pro konkurenceschopnost při rozšiřování a zavádění špičkových inovativních řešení pro dekarbonizaci, digitalizaci a odolnost dopravy a energetiky. Evropský fond pro konkurenceschopnost bude rovněž doplňovat CEF tím, že nabídne možnosti záruk pro infrastrukturní projekty.

1.5.5. Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků

Ačkoli užší propojení mezi financováním z EU a politickými prioritami plánů by posílilo jejich přeshraniční rozměr a řídicí mechanismus by zajistil větší zaměření na přeshraniční projekty s vysokou přidanou hodnotou EU, realizace projektů přeshraniční infrastruktury prostřednictvím plánů by byla složitější a nákladnější jak pro orgány členských států, tak pro předkladatele projektů. Sladění investičních programů členských států s programy sousedních zemí by bylo zdlouhavým procesem, a to jak během počátečních jednání o plánu, tak v případě změn. Například Německo by muselo svůj národní plán koordinovat s osmi sousedními členskými státy, Maďarsko pak s pěti. Pokud se proces v jednom nebo více členských státech zpozdí, může to způsobit řetězové zpoždění. Komise by sice mohla toto koordinační úsilí podpořit, a to jak během jednání, tak poskytováním technické pomoci prostřednictvím plánů, avšak zátěž pro orgány členských států by zůstala značná. To by také mohlo výrazně zvýšit administrativní zátěž pro předkladatele projektů, kteří by museli své přeshraniční projekty realizovat v rámci několika národních plánů a podávat zprávy v rámci samostatných systémů podávání zpráv a auditu (jeden pro každý členský stát).

V posouzení dopadů bylo zdůrazněno, že plány národního a regionálního partnerství by se mohly postarat o doplňkové investice do přeshraničních úseků a do projektů s vysokým významem pro EU. Speciální nástroj přímého řízení zajistí, že přeshraniční projekty budou financovány na základě konkurenčního přístupu s výběrem projektů nejvyšší kvality, vyspělosti a přidané hodnoty EU. Příjemci mají k dispozici jediné kontaktní místo a jediný postup pro podání žádosti a realizaci projektu. Kromě toho jsou projekty pečlivě sledovány Komisí.

1.6. Doba trvání návrhu/podnětu a jeho finančního dopadu

☐ **Časově omezená doba trvání**

– ☒s platností od 1. ledna 2028 do 31. prosince 2034

– ☒ finanční dopad od roku 2028 do roku 2034 u prostředků na závazky a od roku 2028 do roku 2040 u prostředků na platby.

☐ **Časově neomezená doba trvání**

– Provádění s obdobím rozběhu od RRRR do RRRR,

– poté plné fungování.

1.7. Předpokládaný způsob plnění rozpočtu

☒ **Přímé řízení** Komisí

– ☒ prostřednictvím jejích útvarů, včetně jejích zaměstnanců v delegacích Unie,

– ☒ prostřednictvím výkonných agentur.

☐ **Sdílené řízení** s členskými státy

☒ **Nepřímé řízení**, při kterém jsou úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu pověřeny:

– ☐ třetí země nebo subjekty určené těmito zeměmi,

– ☐ mezinárodní organizace a jejich agentury (upřesněte),

– ☐ Evropská investiční banka a Evropský investiční fond,

– ☐ subjekty uvedené v článcích 70 a 71 finančního nařízení,

– ☒ veřejnoprávní subjekty,

– ☐ soukromoprávní subjekty pověřené výkonem veřejné služby v rozsahu, v jakém jim byly poskytnuty dostatečné finanční záruky,

– ☐ soukromoprávní subjekty členského státu pověřené uskutečňováním partnerství veřejného a soukromého sektoru, kterým byly poskytnuty dostatečné finanční záruky,

– ☐ subjekty nebo osoby pověřené prováděním specifických akcí v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle hlavy V Smlouvy o Evropské unii a určené v příslušném základním právním aktu,

– ☐ subjekty usazené v členském státě, které se řídí soukromým právem členského státu nebo právem Unie a které mohou být v souladu s odvětvovými pravidly pověřeny vynakládáním finančních prostředků Unie nebo využíváním rozpočtových záruk Unie, pokud jsou tyto subjekty ovládány veřejnoprávními subjekty nebo soukromoprávními subjekty pověřenými výkonem veřejné služby a byly jim poskytnuty dostatečné finanční záruky ve formě společné a nerozdílné odpovědnosti kontrolních subjektů nebo rovnocenné finanční záruky, jež mohou být pro každou akci omezeny na maximální výši podpory Unie.

Poznámky:

Program se provádí v přímém a nepřímém řízení v souladu s finančním nařízením. Stejně jako v období 2014–2020 a 2021–2027 by většina rozpočtu mohla být realizována prostřednictvím

přenesení pravomocí na výkonnou agenturu. V takovém případě by Komise přímo řídila jen podpůrná opatření programu.

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Program má být prováděn v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) [XXX]* [nařízení o výkonnostním rámci pro rozpočet], které stanoví pravidla pro sledování výdajů a výkonnostní rámec pro rozpočet, včetně opatření pro sledování, hodnocení a podávání zpráv pro všechny programy.

2.2. Systémy řízení a kontroly

2.2.1. Odůvodnění navrhovaných způsobů plnění rozpočtu, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie

Program se provede prostřednictvím přímého řízení. Očekává se, že bude delegováno na výkonnou agenturu, zatímco některá opatření na podporu programu bude řídit přímo Komise. Zavedená výkonná agentura CINEA disponuje potřebnou strukturou a procesy, aby zajistila další řízení CEF.

Program bude realizován především prostřednictvím grantů, které jsou vhodným nástrojem financování rozsáhlých projektů v oblasti infrastruktury a výroby energie.

Kontrolní strategie bude nastavena odpovídajícím způsobem a zaměří se na tři klíčové fáze provádění grantů v souladu s finančním nařízením: organizace výzev a výběr návrhů, které odpovídají politickým cílům programu, provozní, monitorovací a předběžné kontroly, které se týkají provádění projektů, zadávání veřejných zakázek, předběžného financování, průběžných a závěrečných plateb, jakož i následné kontroly a platby.

Očekává se, že pokud jde o výkonnost, přinese tato kontrolní strategie výsledky v souladu s postupem zaznamenaným při posledním opakování programu:

~ 100 % splněných prostředků na závazky a prostředků na platby,

~ 100 % příjemců informovaných včas,

~ 100 % grantů podepsáno včas,

~ 100 % plateb uskutečněných včas,

~ riziko při platbě a uzavření na roční bázi pod 2% prahem významnosti.

2.2.2. Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění

Zjištěná rizika zůstávají obecně stejná jako rizika zjištěná u předchozích verzí programu:

vývoj klíčových priorit (koridory, projekty společného zájmu) pomalejší, než byl záměr, kvůli nedostatečnému využití na trhu nebo kvalitě předložených projektů,

prodlevy v provádění projektu,

nedostupnost údajů o výkonnosti nebo problémy s kvalitou údajů,

možné chyby nebo špatné hospodaření s prostředky EU, včetně možného rizika dvojího financování a složitosti pravidel,

vnější rizika, která podstatným způsobem ovlivňují infrastrukturu a/nebo priority, jako jsou geopolitická rizika nebo závažné klimatické jevy,

vnější rizika ovlivňující dostupnost financování nebo tržní podmínky, zejména pokud by se měla snížit poptávka po infrastruktuře nebo nabídka úvěrů, jako tomu bylo v případě poslední finanční krize.

Očekává se, že klíčové kontrolní funkce vyvinuté pro předchozí iteraci programu zůstanou v platnosti a zajistí, aby byla věnována pozornost konkurenceschopnosti souboru projektů, zaměření na cíle politiky, zajištění zapojení všech aktérů, přiměřené rozpočtové flexibility a důsledných kontrol *ex ante* a *ex post*.

Rizika se budou řešit tak, že se zajistí, aby byla věnována pozornost konkurenceschopnosti a přípravě seznamu projektů, bude se klást důraz na přispění projektů k politickým cílům, zajistí se systematické zapojení všech aktérů a bude se udržovat přiměřená rozpočtová pružnost. Soubor kontrol *ex ante* a *ex post* se přizpůsobí vnímané úrovni rizik.

Kontroly se za tímto účelem budou podporovat každoročním posouzením rizik zdola nahoru, systematickým posouzením rámce pro kontrolu, náležitým podáváním zpráv o odchylkách (rejstřík nedodržení a výjimek) a nápravnými opatřeními přijatými s ohledem na doporučení vydaná útvarem interního auditu, Evropským účetním dvorem nebo orgánem příslušným pro udělení absolutoria.

2.2.3. Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr mezi náklady na kontroly a hodnotou souvisejících spravovaných finančních prostředků) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)

Náklady na kontroly a jejich přínos

Předpokládá se, že největší část programu bude realizovat výkonná agentura CINEA, což zajistí náklady na kontrolu srovnatelné s náklady současného CEF. Omezený počet grantů realizovaných přímo útvary Komise by mohl být zatížen vyššími náklady na kontrolu, a to z důvodu nízkých individuálních hodnot těchto grantů a absence úspor z rozsahu.

U projektů spravovaných výkonnou agenturou se náklady na kontroly u současného CEF dělí mezi náklady na dohled na úrovni Komise a náklady na provozní kontroly na úrovni prováděcího orgánu.

Náklady na kontroly na úrovni Komise v obou zapojených generálních ředitelstvích se odhadují[31] na přibližně 0,1 % operačních prostředků na platby na úrovni programu.

Tyto kontroly se zaměřují na zajištění plynulého a účinného dohledu nad agenturou jejími mateřskými generálními ředitelstvími a na zajištění potřebné míry jistoty na úrovni Komise.

Při nezměněném vymezení by se mělo očekávat, že zvýšení nákladů na dozor na úrovni Komise odrazí rozšířené požadavky, pokud jde o dohled nad výkonnými agenturami, jakož i dodatečné úsilí, které bude spojeno s poskytováním záruk ohledně změn programu.

Agentura CINEA představuje stabilní kontrolní prostředí. Očekává se, že náklady na kontrolu na úrovni agentury zůstanou v rozmezí pozorovaném v letech 2021–2024 (0,9 % až 1,3 %) nebo v jeho blízkosti. Budování kapacit, které je nezbytné

[31] Tento odhad nezahrnuje strategické a politické aspekty vážící se na tento program nebo dozor nad pověřenými nástroji CEF.

k přizpůsobení se změnám programu nebo k úpravě kontrolních postupů, se však může projevit ve zvýšených nákladech na kontroly. Přínosy kontrol jsou tyto:

– vyvarování se výběru slabších či nedostatečných návrhů,

– optimalizace plánování a využití finančních prostředků EU, aby se zachovala přidaná hodnota EU,

– zajištění kvality grantových dohod, vyvarování se chyb v označení právních subjektů, zajištění správného výpočtu příspěvků EU a přijetí potřebných záruk pro správné poskytování grantů,

– odhalení nezpůsobilých nákladů ve fázi platby,

– odhalení chyb, které mají vliv na legalitu a správnost operací ve fázi auditu,

– zvýšení spolehlivosti informací poskytovaných Komisi.

Na základě pozitivního posouzení nákladů a přínosů se zváží možnost zavést zjednodušené vykazování nákladů, pokud jde o jejich účinek na míru chyb, na náklady na kontroly a na účinnost a účelnost kontrol.

Odhadovaná míra chyb

Odhadované riziko při platbě i při uzavření se odhaduje na méně než 2 % ročně, což je ve stejném rozmezí jako chybovost zjištěná u CEF2.

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

Generální ředitelství Komise odpovědná za akce financované podle tohoto nařízení jsou zavázána chránit finanční zájmy Unie v souladu se strategií Komise pro boj proti podvodům (COM(2019) 196 final) a jejím revidovaným akčním plánem (COM(2023) 405 final).

Opatření proti podvodům zahrnují především použití preventivních opatření pro boj proti podvodům, korupci a veškerým dalším protiprávním jednáním; účinné kontroly; získání neoprávněně vyplacených částek zpět, a jsou-li zjištěny nesrovnalosti, účinné, odrazující a přiměřené sankce v souladu s nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95, nařízením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 a nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999.

GŘ pro mobilitu a dopravu a GŘ pro energetiku, jakož i prováděcí agentura CINEA aktualizovaly své strategie pro boj proti podvodům a související akční plány na úrovni GŘ, které zahrnují celý výdajový cyklus, s ohledem na proporcionalitu a analýzu nákladů a přínosů opatření, která mají být prováděna, což umožní posouzení rizik programu.

Tyto tři orgány zajistí, aby byl jejich přístup k řízení rizika podvodu použit k odhalování oblastí s vysokým rizikem, přičemž bude brána v potaz i analýza efektivnosti vynaložených nákladů a dosaženého užitku provedená příslušným generálním ředitelstvím a prevence podvodů a analýza rizika ze strany úřadu OLAF.

Administrativní sledování smluv, grantů a souvisejících plateb spadá do působnosti agentury CINEA. Strategie pro boj proti podvodům se aktualizuje každé dva roky, naposledy na konci roku 2024. Agentura vytváří svá vlastní opatření pro boj proti podvodům, včetně strategie auditů *ex post* k posouzení legality a správnosti uskutečněných operací a získání neoprávněně vyplacených částek zpět. Agentura CINEA se každoročně podrobí auditu Evropského účetního dvora ohledně pravdivého a poctivého obrazu údajů v účtech a legality a správnosti uskutečněných operací

(příjmy a výdaje) a každoročně podstoupí postupy udělování absolutoria Evropského parlamentu a Rady EU.

Grantové smlouvy a veřejné zakázky uzavřené prostřednictvím prováděcích generálních ředitelství nebo agentury CINEA budou vycházet ze standardních vzorů, které stanoví obecně použitelná opatření pro boj proti podvodům, včetně výše uvedené pravomoci provádět audit, kontroly a inspekcí na místě. Komise, její představitelé a Účetní dvůr budou mít pravomoc provádět audity, a to jak z dokumentů, tak přímo na místě, u všech příjemců grantů, dodavatelů i subdodavatelů, kteří získali finanční prostředky z Unie.

Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) je oprávněn provádět kontroly a inspekce na místě u hospodářských subjektů, jichž se toto financování přímo nebo nepřímo týká, postupy stanovenými v nařízení (Euratom, ES) č. 2185/96 s cílem zjistit, zda v souvislosti s grantovou dohodou, rozhodnutím o grantu nebo smlouvou o financování Evropskou unií nedošlo k podvodu, korupci nebo jinému protiprávnímu jednání ohrožujícímu finanční zájmy Unie. Úřad evropského veřejného žalobce (EPPO) bude mít k výkonu svých pravomocí přístup v souladu s nařízením Rady (EU) 2017/1939.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo	RP/NRP[32]	zemí ESVO[33]	kandidátských zemí a potenciálních kandidátů[34]	jiných třetích zemí	jiné účelově vázané příjmy

- Nové rozpočtové položky, jejichž vytvoření se požaduje

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo	RP/NRP	zemí ESVO	kandidátských zemí a potenciálních kandidátů	jiných třetích zemí	jiné účelově vázané příjmy
2	05 01 01 Výdaje na podporu CEF (doprava, energetika, vojenská mobilita)	NRP	NE	ANO	ANO	NE
2	05 02 01 01 – CEF Doprava	RP	NE	ANO	ANO	NE
2	05 02 01 02 – CEF Vojenská mobilita	RP	NE	ANO	ANO	NE
2	05 02 02 – CEF Energetika	RP	NE	ANO	ANO	NE

32 RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.
33 ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.
34 Kandidátské země a případně potenciální kandidáti ze západního Balkánu.

3.2. Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky

– ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití operačních prostředků.

– ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití operačních prostředků, jak je vysvětleno dále:

3.2.1.1. Prostředky ze schváleného rozpočtu

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce	Číslo	2

			Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	**CELKEM VFR na období 2028–2034**
			2028	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	
Operační prostředky										
05 02 01 01 – CEF Doprava	Závazky	(1a)	4,282	4,455	4,637	4,825	4,517	5,220	5,428	**33,864**
	Platby	(2a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**
05 02 01 02 – CEF Vojenská mobilita	Závazky	(1b)	2,842	2,899	2,609	2,483	2,533	2,214	2,071	**17,651**
	Platby	(2b)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**
05 02 02 – CEF Energetika	Závazky	(1b)	3,782	3,936	4,096	4,261	4,432	4,610	4,795	**29,912**
	Platby	(2b)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy										
05 01 01	Výdaje na podporu CEF (doprava, energetika, vojenská mobilita)	(3)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**

CELKEM prostředky pro GŘ MOVE/ENER	Závazky	=1a+1b+3	10,906	11,290	11,342	11,569	11,982	12,045	12,294	**81,428**
	Platby	=2a+2b+3								

Okruh víceletého finančního rámce	**4**	„Správní výdaje“[35]

GŘ	Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**	**CELKEM VFR na období 2028–2034**
• Lidské zdroje	11,672	11,672	11,672	11,672	11,672	11,672	11,672	**81,704**
•Ostatní správní výdaje	114,000	114,000	114,000	114,000	114,000	114,000	114,000	**798,000**
GŘ MOVE/ENER CELKEM	**125,672**	**125,672**	**125,672**	**125,672**	**125,672**	**125,672**	**879,672**	**879,704**

[35] Nezbytné prostředky by měly být stanoveny na základě údajů o průměrných ročních nákladech, které jsou k dispozici na příslušných internetových stránkách BUDGpedia.

CELKEM prostředky z OKRUHU 4 víceletého finančního rámce	(Závazky celkem = platby celkem)	**125,672**	**125,672**	**125,672**	**125,672**	**125,672**	**125,672**	**879,672**	**879,704**

		Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**	**CELKEM VFR na období 2028–2034**
CELKEM prostředky z OKRUHŮ 1 až 4	Závazky								
víceletého finančního rámce	Platby								

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

3.2.2. Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků (nevyplňovat v případě decentralizovaných agentur)

Ukazatele výstupů a výsledků pro účely sledování pokroku a dosažených výsledků tohoto programu budou odpovídat společným ukazatelům stanoveným v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) [XXX]* [nařízení o výkonnostním rámci pro rozpočet].

3.2.3. Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky

– ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití prostředků správní povahy.

– ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití prostředků správní povahy, jak je vysvětleno dále:

3.2.3.1. Prostředky ze schváleného rozpočtu

SCHVÁLENÉ PROSTŘEDKY	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	CELKEM 2028–2034
OKRUH 4								
Lidské zdroje	11,672	11,672	11,672	11,672	11,672	11,672	11,672	**81,704**
Ostatní správní výdaje	114,000	114,000	114,000	114,000	114,000	114,000	114,000	**798,000**
Mezisoučet za OKRUH 4	**125,672**	**125,672**	**125,672**	**125,672**	**125,672**	**125,672**	**125,672**	**879,704**
Mimo OKRUH 4								
Lidské zdroje	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Ostatní výdaje správní povahy	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Mezisoučet mimo OKRUH 4	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
CELKEM	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

==========

==========

Potřebné prostředky na oblast lidských zdrojů a na ostatní výdaje správní povahy budou pokryty z prostředků GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny v rámci GŘ a případně doplněny z dodatečného přídělu, který lze řídícímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

3.2.4. Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

– ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů.

– ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

3.2.4.1. Financované ze schváleného rozpočtu

Odhad vyjádřete v přepočtu na plné pracovní úvazky (FTE)

SCHVÁLENÉ PROSTŘEDKY	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)							
20 01 02 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)	61	61	61	61	61	61	61
20 01 02 03 (při delegacích EU)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (v nepřímém výzkumu)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (v přímém výzkumu)	0	0	0	0	0	0	0

Jiné rozpočtové položky (upřesněte)		0	0	0	0	0	0	0
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky)								
20 02 01 (SZ, VNO z celkového rámce)		2	2	2	2	2	2	2
20 02 03 (SZ, MZ, VNO a MOD při delegacích EU)		0	0	0	0	0	0	0
Položka administrativní podpory	– v ústředí	0	0	0	0	0	0	0
	– při delegacích EU	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (SZ, VNO v nepřímém výzkumu)		0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (SZ, VNO v přímém výzkumu)		0	0	0	0	0	0	0
Jiné rozpočtové položky (upřesněte) – okruh 7		0	0	0	0	0	0	0
Jiné rozpočtové položky (upřesněte) – mimo okruh 7		40	40	40	40	40	40	40
CELKEM		**103**	**103**	**103**	**103**	**103**	**103**	**103**

3.2.4.3. Potřeby v oblasti lidských zdrojů celkem

CELKEM SCHVÁLENÉ PROSTŘEDKY + VNĚJŠÍ ÚČELOVĚ VÁZANÉ PŘÍJMY		Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)								
20 01 02 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)		61	61	61	61	61	61	61
20 01 02 03 (při delegacích EU)		0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (v nepřímém výzkumu)		0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (v přímém výzkumu)		0	0	0	0	0	0	0
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)		0	0	0	0	0	0	0
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky)								
20 02 01 (SZ, VNO z celkového rámce)		2	2	2	2	2	2	2
20 02 03 (SZ, MZ, VNO a MOD při delegacích EU)		0	0	0	0	0	0	0
Položka administrativní podpory	– v ústředí	0	0	0	0	0	0	0
	– při delegacích EU	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (SZ, VNO v nepřímém výzkumu)		0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (SZ, VNO v přímém výzkumu)		0	0	0	0	0	0	0
Jiné rozpočtové položky (upřesněte) – okruh 4		0	0	0	0	0	0	0

Podpůrné výdaje pro sekretariát pro přezkum výkonnosti	40	40	40	40	40	40	40
CELKEM	**103**	**103**	**103**	**103**	**103**	**103**	**103**

Vzhledem k celkově napjaté situaci v okruhu 4, pokud jde o personální obsazení i výši prostředků, budou potřebné lidské zdroje pokryty ze zdrojů GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přeobsazeny v rámci GŘ nebo jiných útvarů Komise.

Zaměstnanci potřební k provedení návrhu (v ekvivalentech plného pracovního úvazku):

•	• **Současní zaměstnanci, kteří jsou k dispozici v útvarech Komise**	• **Výjimečně požadovaní dodateční zaměstnanci***		
•	•	• **Má být financováno z okruhu 7 nebo v rámci výzkumu**	• **Má být financováno z položky BA**	• **Má být financováno z poplatků**
Pracovní místa podle plánu pracovních míst	61		Nepoužije se.	
Externí zaměstnanci (SZ, VNO, ZAP)	32		10*	

*10 nových plných pracovních úvazků odpovídá 10 pracovním místům, která mají být v roce 2028 přijata pro sekretariát pro přezkum výkonnosti v rámci rozpočtové linie 02 01 21 02, jak bylo dohodnuto spolunormotvůrci během jednání o nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2803 ze dne 23. října 2024 o provádění jednotného evropského nebe (přepracované znění).

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	• Rozvoj politik a strategie • Podpora regionálních a tematických fór při určování projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu • Koordinace a součinnost se všemi zúčastněnými stranami (členské státy, třetí strany, ostatní generální ředitelství a další instituce EU, tematická a regionální fóra atd.). • Vývoj pracovního programu • Postupy výběru • Řízení procesu podávání každoročních výzev k podávání návrhů a výběru projektů určených pro finanční podporu z EU • Provozní a finanční řízení projektů • Hodnocení
Externí zaměstnanci	• Podpora regionálních a tematických fór při určování projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu • Podpora procesů výběru • Podpora řízení procesu podávání každoročních výzev k podávání návrhů a výběru

	projektů určených pro finanční podporu z EU • Podpora finančního a projektového řízení • Podpora organizace hodnocení

3.2.5. Odhadovaný dopad na investice související s digitálními technologiemi

CELKEM prostředky na digitální oblast a IT	Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**	**CELKEM VFR na období 2028–2034**
OKRUH 4								
Výdaje na informační technologie* (podnikové)	0,845	0,845	0,845	0,845	0,845	0,845	0,845	**5,915**
Mezisoučet za OKRUH 4	**0,845**	**0,845**	**0,845**	**0,845**	**0,845**	**0,845**	**0,845**	**5,915**
Mimo OKRUH 4								
Výdaje politiky v oblasti informačních technologií na operační programy	14,23	14,59	14,967	15,364	15,78	16,217	16,675	**107,823**
Mezisoučet mimo OKRUH 4	**14,23**	**14,59**	**14,967**	**15,364**	**15,78**	**16,217**	**16,675**	**107,823**
CELKEM	**15,075**	**15,075**	**15,075**	**15,075**	**15,075**	**15,075**	**15,075**	**113,738**

*Výdaje na IT v rámci okruhu 4 byly vypočteny podle pokynů GŘ BUDG: počet plných pracovních úvazků vynásobený částkou 8 200 EUR na jeden plný pracovní úvazek.

3.2.6. Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem

Návrh je v souladu s návrhem VFR na období 2028–2034.

Návrh/podnět:

– ☒ nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.

– ☐ počítá se spolufinancováním od třetích stran podle následujícího odhadu:

prostředky v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

	Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**	Celkem
Upřesněte spolufinancující subjekt								

Spolufinancované prostředky CELKEM								

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

- ☒ Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.
- ☐ Návrh/podnět má tento finanční dopad:
  - ☐ na vlastní zdroje
  - ☐ na jiné příjmy
  - ☐ uveďte, zda je příjem účelově vázán na výdajové položky

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Příjmová rozpočtová položka:	Prostředky dostupné v běžném rozpočtovém roce	Dopad návrhu/podnětu[36]						
		Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**
Článek …….								

U účelově vázaných příjmů upřesněte dotčené výdajové rozpočtové položky.

Jiné poznámky (např. způsob/vzorec výpočtu dopadu na příjmy nebo jiné údaje).

4. DIGITÁLNÍ ROZMĚR

4.1. Požadavky digitálního významu

Nástroj pro propojení Evropy (CEF) bude i nadále podporovat nástroje IT, které se ukázaly jako klíčové pro efektivní a transparentní řízení projektů. K tomu slouží nástroje, jako jsou Single Electronic Data Interchange Area (SEDIA), eGrants, TENtec, Map-IT, EMI-ECS, QlikSense (nebo jiné řešení podnikového zpravodajství a analýzy dat, které podporuje vizualizaci, zkoumání a analýzu dat), Platforma pro transparentnost (TP Viewer), CIRCABC, EUSurvey a ARACHNE. Kromě toho bude CEF i nadále podporovat činnosti Komise související s implementací řady informačních systémů a prostředí pro výměnu informací, které nařizují právní předpisy a iniciativy EU, jako jsou ESSKY, PRIME KPI, EMSWe, eFTI atd.

SEDIA prostřednictvím portálu pro financování a veřejné zakázky poskytuje jednotné vstupní místo pro procesy financování a zadávání veřejných zakázek, centralizuje údaje účastníků a omezuje manuální práci. Nástroj eGrants pokrývá celý životní cyklus grantu, čímž zajišťuje konzistentnost a sledovatelnost. Map-IT umožňuje kódování kvalitativních i kvantitativních projektových ukazatelů pro podporu tematických zpráv a zpráv na úrovni

[36] Pokud jde o tradiční vlastní zdroje (cla, dávky z cukru), je třeba uvést čisté částky, tj. hrubé částky po odečtení 20 % nákladů na výběr.

jednotlivých zemí. CIRCABC usnadňuje společnou správu dokumentů s kontrolou verzí a vícejazyčným přístupem. EUSurvey se používá pro strukturovaný sběr dat, zatímco ARACHNE zlepšuje monitorování projektů tím, že identifikuje potenciální rizika podvodu prostřednictvím obohacených dat a ukazatelů rizik.

TENtec, informační systém pro transevropskou dopravní síť (TEN-T), poskytuje interaktivní mapy a aktuální zprávy na podporu transparentnosti, informovaného rozhodování a informovanosti veřejnosti. Shromažďuje a uchovává geografické, finanční a historické informace o infrastruktuře dopravních sítí EU a sousedních zemí pro účely plánování, politického rozhodování a monitorování provádění programu TEN-T. Jde o systém vyžadovaný nařízením (EU) 2024/1679. Byl vytvořen ve spolupráci s členskými státy a zúčastněnými stranami a poskytuje ucelený přehled o politice sítě TEN-T, pomáhá při monitorování projektů a podporuje modelování dopravy a budoucí plánování. Zahrnuje také údaje o vojenské mobilitě a infrastruktuře pro alternativní paliva, které jsou základem příslušných politických priorit, a je schopný pojmout různé typy politických údajů, které vyžadují geolokaci.

Evropské středisko pro sledování alternativních paliv (EAFO), které je propojeno se systémem TENtec, je klíčovým nástrojem IT na podporu sledování přechodu na udržitelnou mobilitu, jak je například stanoveno v nařízení (EU) 2023/1804 o infrastruktuře pro alternativní paliva. Středisko EAFO poskytuje komplexní a aktuální údaje a statistiky o infrastruktuře pro alternativní paliva, využívání vozidel a vnitrostátních politických opatřeních v celé EU. Slouží jako nástroj IT podporující provádění právních povinností podle nařízení (EU) 2023/1804, jako je například společné přístupové místo EU pro údaje o alternativních palivech.

EMI-ECS je nástroj IT používaný pro výběr a uzavírání smluv s externími odborníky, kteří se podílejí na hodnocení návrhů. QlikSense je nástroj pro statistiky a sledování projektů. Platforma pro transparentnost a TP Viewer jsou nástroje, které slouží k poskytování informací a statistik o financovaných projektech veřejnosti.

Platforma European Single Sky (ESSKY) podporuje zúčastněné strany při zavádění systému sledování výkonnosti a systému poplatků jednotné evropské nebe. Poskytuje přístup k relevantním informacím prostřednictvím knihoven a nabízí funkce pro předkládání dokumentů.

Systém klíčových ukazatelů výkonnosti Platformy pro provozovatele železniční infrastruktury v Evropě (PRIME KPI) umožňuje sledovat klíčové ukazatele výkonnosti týkající se železniční dopravy. Poskytuje platformu pro podávání zpráv pro provozovatele infrastruktury.

Systém EU pro správu bezpečnostních oprávnění C-ITS (EU CCMS) podporuje zavádění systémů a technologií C-ITS v Evropě. Je založen na ústředních prvcích pro podporu bezpečné interoperability na evropské úrovni. Úlohu Komise v systému EU CCMS definuje směrnice 2010/40/EU o inteligentních dopravních systémech.

Evropské prostředí jednotného námořního portálu bylo zřízeno nařízením (EU) 2019/1239 a představuje právní a technický rámec pro harmonizaci výměny správních formalit mezi námořními provozovateli a orgány během zastávky v přístavu v EU. Sestává ze sítě vnitrostátních jednotných námořních portálů doplněné o společné prvky IT a služby spravované Komisí.

Prostředí pro výměnu elektronických informací o nákladní dopravě (eFTI) je celoevropská decentralizovaná architektura IT, která byla zřízena nařízením (EU) 2020/1056. Podpoří výměnu informací mezi provozovateli a příslušnými orgány za účelem kontroly dodržování

šesti dopravních nařízení a směrnic EU a více než 170 vnitrostátních právních předpisů upravujících nákladní dopravu v členských státech.

Řešení Galileo Green Lane monitoruje dopravní situaci na hraničních přechodech sítě TEN-T pro silniční nákladní dopravu a cestovní dobu pro železniční nákladní dopravu na koridorech sítě TEN-T. Poskytuje pohraničním úředníkům a dopravcům přehled o situaci na hranicích a umožňuje jim zjistit, které hranice jsou více zatížené. Systém Galileo Green Lane umožňuje splnit požadavky na „zelený pruh“ a umožňuje obnovit plynulost dopravy do 15 minut.

Evropský datový prostor pro mobilitu (EMDS) by měl umožnit vyhledávání a sdílení dat ze stávajících i budoucích zdrojů dat o dopravě a mobilitě. Ve sdělení o EMDS (COM(2023) 751 final) Komise uvedla, že jednou z hlavních složek je (meta)datový portál, kde by všechny příslušné datové ekosystémy mohly sdílet metadata o typech dat, která spravují, a o příslušných podmínkách přístupu.

4.2. Data

Digitální nástroje podporované z CEF jsou velmi rozdílné povahy, týkají se různých druhů dopravy a různých subjektů, které si vyměňují informace (útvary Komise, příjemci, vnitrostátní orgány, obchodní partneři atd.). Proto tyto nástroje také zpracovávají širokou škálu různých dat. Obecně se řídí zásadou „pouze jednou“, čímž zajišťují maximální opakované použití dat a zamezují opakovanému zadávání údajů, přičemž data sdílejí bezpečně a spolehlivě.

4.3. Digitální řešení

Všechny popsané nástroje jsou navrženy tak, aby podporovaly soudržnost, zvyšovaly účinnost a zajišťovaly interoperabilitu, a tím posilovaly celkovou kvalitu procesů, které jsou základem služeb Komise souvisejících s CEF, a podporovaly bezproblémové provádění jednotného trhu.

4.4. Posouzení interoperability

Všechny popsané digitální nástroje již zúčastněné strany používají. Vykazují silnou interoperabilitu prostřednictvím standardizovaných technik výměny informací.

Pokud jde o evropský datový prostor pro mobilitu, Komise pracuje na podrobnostech jeho zavedení.

4.5. Opatření na podporu digitálního provádění

Popsané digitální nástroje fungují efektivně a veškeré budoucí změny nebo zlepšení budou zaváděny řízeně a postupně, aby byla zajištěna kontinuita a nedošlo k narušení provozu nebo provádění nařízení.